

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 711)

Yüksek Öğretim Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun ile Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı ile Erzurum Milletvekili Mücahit Himoğlu'nun Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/841, 2/757)

T.C.

Başbakanlık

20.4.2001

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-181/1855

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 28.3.2001 tarihinde kararlaştırılan "Yüksek Öğretim Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun ile Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemizin, Avrupa Birliğine geçiş sürecinde, Birlik üyeleri içerisinde rekabet edebilme avantajı sağlayacak en önemli kaynağı, sahip olduğu genç ve dinamik insan gücüdür.

İnsan gücünün kalkınma hamlesine hız kazandıran bir faktör haline dönüşmesi, nitelik ve nicelik açısından yeterli bir eğitimin verilmesiyle mümkün olacaktır. Okul öncesi eğitimden başlamak üzere, eğitimin her kademesinde vatandaşlarımızı 21. yy'da çağdaşlarıyla rekabet edecek düzeye getirecek nitelikte yetiştirmek hayati bir önem arz etmektedir.

Eğitimin, verimlilikte artış yaparak ekonomik büyümeye katkı sağladığı herkes tarafından kabul edilen bir gerçektir.

Gelişmiş ülkeler, orta öğretimde yüzde yüz, yüksek öğretimde ise yüzde 45-75 okullaşma oranlarına ulaşmak suretiyle iş gücünün eğitim düzeyini yükseltmişlerdir.

Ülkemizde ise, istihdam edilenlerin eğitim düzeyleri oldukça düşük kalmıştır. İstihdam içinde orta öğretim düzeyinde eğitim alanların oranı yüzde 14, yüksek öğretim düzeyinde eğitim alanların oranı ise yüzde 7,3 düzeylerinde kalmıştır. Bu durum iş gücünün eğitim düzeyinin hızla yükseltilmesi gereğini ortaya koymaktadır.

Üretim ve hizmet sektörlerindeki teknolojik gelişmeler ve kalite yarışı, iş gücünden beklenen nitelikleri etkilemekte; değişikliklere uyum sağlayabilen, ekip çalışmasını benimseyen, problem çözebilen, yazılı ve sözlü iletişim kurabilen, sorumluluk alabilen, planlayabilen, yönetebilen ve benzeri yeteneklere ve yüksek performansa sahip elemanların yetiştirilmesini zorunlu hale getirmektedir.

Ayrıca 2000'li yıllarda dünya işgücü ihtiyacının 3/4'ünün en az ön lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş iş gücü ile karşılanması gerektiği, bilimsel araştırmalarda belirlenmiştir. Üretim ve hizmet sektörlerinin yüksek nitelikli iş gücünü yetiştirmek amacıyla, orta öğretim üzerine en az iki yıl süreli ön lisans düzeyinde mesleki ve teknik eğitim programlarının uygulandığı meslek yüksekokullarının açılmasında, Devletin sağladığı kaynakların yanında, kâr amacı gütmeyen vakıfların da kaynaklarından faydalanılarak, mesleki eğitimin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması ekonomik gelişmemize önemli katkılar sağlayacaktır.

Zorunlu eğitim süresinin sekiz yıla çıkarılması ile birlikte ilköğretim çağ nüfusu yaklaşık yüzde 60 oranında artmış ve buna bağlı olarak okul, derslik gibi mevcut alt yapının yetersizliği, önemli bir sorun durumuna gelmiştir.

7. Beş Yıllık Kalkınma Planında ilköğretim okullaşma oranı hedefinin 2000 yılı için % 100 olarak belirlenmiş olması; üç yıl içinde ilköğretim öğrenci sayısını 8,5 milyondan 10,5 milyona çıkarmıştır. Bu hedef, en azından 2 milyon öğrencilik ek kapasite oluşturulmasını zorunlu kılmıştır.

Sekiz yıllık zorunlu ilköğretim uygulamasının başlangıç yılı olan 1997-1998 öğretim yılında % 85,1 (% 78,9 kız, % 90,9 erkek) olan okullaşma oranı, 2000-2001 öğretim yılında % 99,4 (% 95,2 kız, % 103,4 erkek) olmuştur. Son dört yılda okullaşma oranındaki artış yaklaşık % 14 düzeyindedir. Okullaşma oranlarının artışı kız ve erkek öğrenciler için birbirine yakın oranlarda, hatta kız öğrencilerin okullaşma oranlarındaki artış, erkek öğrencilerin okullaşma oranlarındaki artıştan daha yüksek düzeyde gerçekleşmiştir.

Bir önceki öğretim yılına göre, 1998-1999 öğretim yılında yatılı ilköğretim öğrenci sayısında % 7,5, 1999-2000 öğretim yılında ise bir önceki öğretim yılına göre % 41,2 oranında bir artış olmuştur. Kız öğrenci sayısındaki artış oranı ise, erkek öğrenci sayısından daha yüksektir (% 52,4).

Eğitimin çağdaş ölçütlere göre ve yüksek nitelikli bir biçimde sunulması yönünde alınan kararlar sonucunda, 2000 yılında ilköğretimde çağdaş bir eğitim düzeni kurmayı amaçlayan "Eğitimde Çağrı Yakalama 2000 Projesi" 4306 sayılı Kanunun yayımını izleyen günlerde uygulamaya konulmuştur.

Bu projeye göre, 2000-2001 öğretim yılında bir dersliğe düşecek öğrenci sayısının ortalama 30 olabilmesi için belirtilen dönemde 147 326 yeni derslik yapılması ve 180 000 yeni öğretmen istihdamı gereksinimi ortaya çıkmıştır.

1997 yılında yapılan planlama çalışmalarına göre, 2000 yılı sonuna kadar gereksinim duyulan yatırım kaynağı yaklaşık 1 katrilyon lira olarak belirlenmiştir.

DİE Tüketici Fiyatları indeksi baz alındığında, 1 katrilyon liranın 2000 yılı ekim ayı fiyatlarıyla karşılığı 4,3 katrilyon liradır.

4306 sayılı Kanun gelirlerinden 2000 yılı Ekim ayına kadar sağlanan miktarın 2000 yılı Ekim ayı fiyatları ile karşılığı, 1,7 katrilyon liradır. Buna göre, 3 yılda gereksinim duyulan toplam kaynağın ancak % 39'u temin edilebilmiştir.

Buna rağmen, halk katkısı, yeni ihale sistemi ve ödeneğin verimli kullanımı ile bugüne kadar tamamlanan ve yapımı devam eden derslik sayısı 83 843 olup, hedeflenen dersliklerin % 57'si gerçekleştirilmiştir. İlköğretimde hedeflenen dersliklerin tamamlanabilmesi için 2000 yılı Ekim ayı fiyatları ile 2,6 katrilyon liraya daha ihtiyaç vardır.

2001-2002 öğretim yılından itibaren orta öğretimde çağ nüfusunun 14-17 yaş olarak düşünülmesi ve şu anda ilköğretim okullarında okuyan öğrenci sayıları baz alındığında, 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde ilköğretimin yanında orta öğretimde de ek kapasiteye ihtiyaç duyulacaktır.

Bakanlığımıza bağlı orta öğretim okul ve kurumlarına; 2001-2002 öğretim yılında 2 660 878, 2002-2003 öğretim yılında 2 998 669, 2003-2004 öğretim yılında 4 061 269, 2004-2005 öğretim yılında 4 293 178 öğrencinin devam edeceği tahmin edilmektedir. 2000-2001 öğretim yılında orta öğretim okullarına devam eden öğrenci sayısı 2 128 957'dir. Bu tahminlere göre en az 2 100 000 öğrenci artışı olacaktır.

Bu tahminler, her yıl ilköğretimden mezun olan öğrencilerin yüzde 85,5'inin Bakanlığımız bünyesindeki orta öğretim kurumlarına devam edeceği varsayılarak yapılmıştır.

Bakanlığımıza bağlı orta öğretim okul ve kurumlarına devam edecek öğrenci sayısı, mevcut kapasite ve gereksinim duyulan tahmini ek kapasite hesaplandığında; 2000-2001 öğretim yılında 337 928, 2001-2002 öğretim yılında 269 321, 2002-2003 öğretim yılında 985 130, 2003-2004 öğretim yılında da 144 488 öğrenci kapasiteli ek tesis yapılması zorunludur. Orta öğretimde yapılması gereken ek tesis (derslik, atölye, laboratuvar, vb.) ve bunların donatımı için de 2000 yılı fiyatlarıyla yaklaşık 2,2 katrilyon liralık kaynağa ihtiyaç vardır.

Eğitimin çağdaş ölçütlere göre ve yüksek nitelikli olarak sunulmasını sağlayacak yatırım ve harcamalar için gerekli olan 4,8 katrilyon liranın; genel bütçeden, 4306 sayılı Kanun kapsamında toplanacak eğitim katkı paylarından ve Dünya Bankası ile Avrupa Birliğinden sağlanacak kredi ve hibe kaynaklarından karşılanması düşünülmektedir.

Sekiz yıllık zorunlu ilköğretime geçilmesinden sonra, orta öğretimin bir sistem bütünlüğü içinde meslekî ve teknik eğitim ağırlıklı olarak yeniden yapılandırılmasının önemi daha da artmıştır.

Meslekî ve teknik orta öğretim kurumları ile meslek yüksekokulları arasında program bütünlüğü ve devamlılığının sağlanması, çağın gereklerine uygun olarak yatay ve dikey geçişleri yeniden düzenleyen esnek bir yapıda sistemin geliştirilmesi önem arz etmektedir.

15. ve 16. millî eğitim şûralarında alınan kararlar ile 7. ve 8. Beş Yıllık Kalkınma Planlarında yer alan ilke, hedef ve politikalar gereğince, ilköğretimden orta öğretime geçişin yeniden düzenlenmesi ile orta öğretimin meslekî ve teknik eğitim ağırlıklı olarak yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

Belirtilen açıklamalar ve nedenlerden dolayı; eğitim tarihimizin en büyük atılımlarından biri olan sekiz yıllık zorunlu ilköğretimde öngörülen hedeflere, orta öğretimde de çağdaş standartlara ulaşılabilmesi ve zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması hedefi doğrultusunda gerekli alt yapının hazırlanması için, 31.12.2002 tarihinde sona erecek olan eğitim katkı payı uygulamasının; 31.12.2010 tarihine kadar uzatılması gerekmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. – Madde ile, bir üniversite ile yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokulları da yükseköğretim kurumları tanımını kapsamına alınmıştır.

Bu maddeye eklenen (v) bendi ile, aynı bölgede bulunan meslek yüksekokulları ile mesleki ve teknik orta öğretim kurumları öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilerek mesleki ve teknik eğitim bölgesi oluşturulmasına imkân sağlanmıştır. Bu sayede, mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarını bitirenler, bitirdiği alanda veya bitirdiği alana yakın alanda ön lisans eğitimi alarak orta öğretimde elde ettiği bilgi ve becerilerini geliştirecek ve çağımızda sanayi ve hizmet sektörünün ihtiyaç duyduğu meslek elemanı olarak yetişeceklerdir. Bu meslek elemanları, çevredeki sanayi ve hizmet sektörünün gelişmesine, modernleşmesine ve üretimde artış sağlanmasına katkı sağlayacaktır.

Madde 2. – Üretim ve hizmet sektörlerindeki teknolojik gelişmeler ve kalite yarışı, iş gücünden beklenen nitelikleri etkilemekte; değişikliklere uyum sağlayabilen, ekip çalışmasını benimseyen, problem çözebilen, yazılı ve sözlü iletişim kurabilen, sorumluluk alabilen, planlayabilen yönetebilen ve benzeri yeteneklere ve yüksek performansa sahip elemanların yetiştirilmesini zorunlu hale getirmektedir. Ayrıca 2000'li yıllarda dünya işgücü ihtiyacının 3/4'ünün en az ön lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş iş gücü ile karşılanması gerektiği, bilimsel araştırmalarda belirlenmiştir. Üretim ve hizmet sektörlerinin yüksek nitelikli iş gücünü yetiştirmek amacıyla orta öğretim üzerine en az iki yıl süreli ön lisans düzeyinde mesleki ve teknik eğitim programlarının uygulandığı meslek yüksekokullarına, bu okulların tabanını teşkil edecek olan mesleki ve teknik orta öğretim öğrencilerinin sınavsız alınması, mesleki ve teknik eğitime ilgi ve isteği artıracak, bu alanda okullaşma oranını yükseltecek, aynı zamanda yüksek nitelikli, meslek elemanı yetişmesini sağlayacaktır.

Madde ile;

Uluslararası bilimsel yarışmalara daha çok orta öğretim öğrencisinin katılımının özendirilmesi amacıyla, bu öğrencilerin ödül kazandıkları alanlarda seçtikleri yükseköğretim kurumlarına sınavsız girmelerine imkân sağlanmaktadır.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumu mezunu olup, meslek yüksekokuluna sınavsız geçiş yaparak bu okulları bitirenlerin % 10'undan az olmamak üzere, kendi alanındaki lisans programlarına ayrılacak kontenjanlara dikey geçiş yapabilmelerine imkân sağlanmasıyla da, sistemin özünden yetişen, daha orta öğretim seviyesinden itibaren alanıyla ilgili sektörü yakından tanıyan bilgili, becerili ve yetenekli öğrencilere lisans eğitimine geçiş olanağı tanınmıştır. Böylece, hem bu okulların öğretmen ve öğretim elemanı ihtiyaçları kendi bünyesinden yetişenlerce karşılanmış ve hem de bu alandaki sektörün mühendis seviyesindeki meslek elemanı ihtiyacı karşılanmış olacaktır.

Mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarının herhangi birini bitirenlerin, mesleki ve teknik eğitim bölgeleri kapsamı dışındaki yükseköğretim programlarına gitmek istemeleri halinde üniver-

siteye giriş sınavlarına başvurabilmelerine ve daha başka lisans veya ön lisans programlarına devam edebilmelerine de imkân tanınmıştır.

Madde 3. – Tekstil, makine, otomobil ve benzeri sanayi sektörleri, ürünlerini dış piyasalara satarak ülkemize önemli ölçüde döviz kazandırmaktadır. Bu sektörlerin, yabancı üreticilerle rekabet edebilmeleri ve onlara karşı üstünlük sağlayabilmeleri için üretimin başlangıcından pazarlanmasına kadar her kademede yüksek nitelikli meslek elemanına ihtiyaçları vardır. Özel sektör sahipleri bu ihtiyacın giderilebilmesi için meslek yüksekokulu açmak istemelerine rağmen, mevcut Kanuna göre üniversite veya ileri teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın meslek yüksekokulu açamamaktadır.

Madde ile; vakıfların, herhangi bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, sanayi ve hizmet sektörlerinde ekonomimizin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli iş gücü ihtiyacının karşılanmasına katkı sağlamak amacıyla meslekî ve teknik alanlarda meslek yüksekokulu kurabilmelerine imkân sağlanmıştır.

Ancak, bölgede meslek yüksekokulu açılabilmesi için, bölgede bulunan sanayi ve hizmet sektörünün, bu meslek yüksekokullarına gereksinimi olması esası getirilmiştir.

Madde 4. – Sanayinin gereksinim duyduğu standartlarda bir eğitim gerçekleştirebilmek için, meslek yüksekokullarının laboratuvarları ve atölyelerinin sanayinin uyguladığı teknolojiye uygun olarak donatılmış olmaları gerekmektedir. Ancak, meslek yüksekokullarında, maliyeti yüksek olan bu donanımların eksik olduğu bilinmekte, hatta bunların büyük bir bölümü, kendilerine alt yapı teşkil eden meslekî ve teknik liselerden tesis, araç ve gereç bakımından düşük düzeyde bulunmaktadır. Ayrıca, yükseköğretim sistemimizin genelinde olduğu gibi meslek yüksekokullarında da öğretim elemanı sıkıntısı vardır.

Madde ile; meslekî ve teknik eğitim bölgesinde bulunan meslek yüksekokulları ile meslekî ve teknik orta öğretim kurumları, öğretim programı bütünlüğü ve devamlılığı içerisinde ilişkilendirilerek, bölgedeki mevcut fizikî imkânların ve öğretmenlerin veya öğretim elemanlarının müştereken ve yüksek nitelikli meslek elemanı yetiştirmek amacıyla kullanılmasına, bölgedeki kamu ve özel kurum ve kuruluşların iş yerlerindeki imkânlarının eğitim amacıyla kullanılması ve buralardaki öğretmenlerin, uzman kişilerin ve emekli öğretim elemanlarının meslek yüksekokullarında görevlendirilebilmelerine ilişkin işbirliği yapılabilmesine ve dolayısıyla ülkemizin kaynaklarının daha etkin ve verimli olarak yine ülkemiz için kullanılmasına imkân sağlanmıştır.

Meslek yüksekokullarındaki laboratuvar ve atölyeler yeteri kadar donatılmadığı ve her gün değişen ve gelişen teknolojinin gerektirdiği teçhizatı okullara almak mümkün olmadığı için meslek yüksekokulu öğrencileri mesleklerindeki gelişmelerden habersiz olarak yetişmektedir. Bu da mezuniyet sonrasında istihdam güçlüğüne veya istihdam edildikleri işyerlerinde başarısız olmalarına neden olmaktadır. İşletme ile okuldaki eğitimi arasında eşgüdüm sağlandığında işletmelerin ihtiyaç duyduğu nitelik ve nicelikte meslek elemanı yetiştirileceği için mezunlar hemen ve iyi şartlarda iş bulabilecek ve dolayısıyla üniversiteler önündeki yığılma önlenecektir.

Madde 5. – Günün gelişen ve değişen şartlarına göre meslekî eğitimin bağlayıcı hükümlerinin uygulanacağı iş yerleri ve meslek dalları da değişiklik gösterebilmektedir. Madde ile, Kanunun kesin ve özel bir kapsam ile sınırlandırılması yerine, sürekli gelişme eğiliminde olan meslekî eğitimin özüne uygun bir şekilde il, meslek dalı ve iş yerlerinin kapsama alınması hususu Meslekî Eğitim Kurulunun yetkisine bırakılarak daha esnek ve dinamik bir yapı hedeflenmektedir.

Madde 6. — Madde ile, tasarıda geçen "meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları", "öğrenci", "usta öğretici", "personel", "işletmelerde meslekî eğitim", "işletme", "eğitici personel", "meslek alanı" ve "meslek dahi" terimleri tanımlanmıştır.

Madde 7. — 3308 sayılı Kanunun çıktığı 1986 yılından günümüze kadar, Kanunun kapsadığı iller ve meslek alanları genişlemiştir. Gelişen ve değişen şartlara göre Meslekî Eğitim Kurulunu oluşturan üyelerin sayısı ve isimleri değişmektedir. Madde ile, Meslekî Eğitim Kurulunun üyeleri yeniden belirlenerek daha geniş bir kesimin, meslekî eğitim konusunda planlama, geliştirme ve değerlendirme konularında katılımı sağlanmıştır.

Madde 8. — Madde ile; 4 üncü maddedeki genişlemeye paralel olarak, il meslekî eğitim kurulunun üyeleri yeniden belirlenmiş ve daha geniş bir kesimin, meslekî eğitim konusunda planlama, geliştirme ve değerlendirme konularında katılımı sağlanmıştır.

Madde 9. — Madde ile, 19 yaşından gün alanların da eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenen programlara göre çıraklık eğitimine alınmaları sağlanmaktadır. Herhangi bir sebeple örgün eğitim sisteminden ayrılmış veya genel liseyi bitirip üniversiteye girememiş, gençlerin de bir işletme ile çıraklık sözleşmesi kapsamında hem çalışmaları hem de meslek öğrenmelerine olanak sağlanmıştır.

Madde 10. — Madde ile, aday çırak ve çırakların haftada okuyacakları genel ve meslekî teorik ders saati sayısının üst sınırı kaldırılarak teorik eğitim ağırlıklı bazı meslek dallarında çıraklara daha fazla teorik eğitimin verilebilmesine ve mevsime bağlılık arz eden bazı meslek dallarında teorik ve pratik eğitimin bloklaştırılmasına; ayrıca eksik olan pratik ve teorik eğitimlerini meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya Bakanlıkça uygun görülen iş yerlerinin eğitim birimlerinde yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Madde 11. — Madde ile, Bakanlıkça tespit edilecek illerde ve meslek dallarında 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununa tâbi iş yerleri için getirilmiş olan 19 yaşından gün almamış kimseleri çıraklık sözleşmesi olmadan çalıştırma yasağı diğer iş yerlerine de getirilmektedir. Bununla çıraklık eğitimi hizmetlerinin daha geniş bir kesime ulaştırılmasına olanak sağlanmaktadır.

Ayrıca, onsekiz yaşını doldurduktan sonra sözleşmesi devam eden çıraklar, işçi sağlığı ve güvenliği konularında korunmuşlardır.

Madde 12. — 3308 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile çıraklık eğitimi süresi 3-4 yıl olarak belirlendiğinden, en az 2 yıl süreli bir çıraklık eğitimi gerektiren meslekler Kanun kapsamına alınmamaktadır. Oysa 2 yıllık bir çıraklık eğitimi ile kazandırılacak mesleklerin de kapsama alınmasında fayda olduğu, uygulamalar sonucunda anlaşılmıştır.

Madde ile;

Çıraklık eğitim süresinin alt sınırı 2 yıl olarak değiştirilmektedir. Ayrıca eğitimin eksik kalmasının önlenmesi bakımından 2 aydan fazla devamsızlıkların çıraklık eğitimi süresine ilave edilmesi sağlanmaktadır.

Lise ve daha üst düzeyde genel eğitimden sonra veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında uygulanan örgün eğitim programlarının herhangi bir kademesinden ayrılanlar ile yaygın eğitim programlarını tamamlayıp belge veya sertifika alarak kendi alanında çıraklık eğitimine devam edenlerin mesleklerini daha kısa sürede öğrenebilecekleri gerçeği dikkate alınmış ve bu gibiler için eğitim süresinin daha kısa tutulmasına olanak sağlanmıştır.

Madde 13. – Madde ile, uygulamada farklı yorumlara sebep olan "işçi" terimi yerine "personel" terimi kullanılarak, işçi statüsünde çalışanı az olan fakat memur statüsünde daha fazla çalışanı olan ve meslek eğitimi yaptırmak isteyen işletmelerin de beceri eğitimi yaptırabilmesine olanak sağlayabilmek için baz alınan "50" sayısı "20" olarak değiştirilmiştir. Böylece;

20'den az personeli olan işletmelere de beceri eğitimi yaptırabilme olanağı verilmiştir.

Deprem, sel ve yangın gibi tabii afetler sonucu hasar gören veya faal durumda olan işletmelerin eğitim olanakları dikkate alınarak, beceri eğitimine ilişkin oranların değiştirilebilmesine olanak sağlanmıştır.

On veya daha fazla öğrenciye beceri eğitimi yaptıran (en az 200 çalışanı olan) işletmelere "eğitim birimi" kurma sorumluluğu verilmiş; öğrencilere beceri eğitimi yaptıracak kişilerin nitelikleri belirlenmiştir.

Uygulamada karşılaşılan ihtilafların çözümlenmesi ve beceri eğitiminin niteliğinin artırılması amaçlanmıştır. Özellikle arz etmeleri bakımından Millî Savunma Bakanlığına bağlı işletmelerde meslek eğitimi için öğrenci gönderilecek alanların, adı geçen Bakanlıkla birlikte belirlenmesi öngörülmüştür.

Madde 14. – Madde ile, uygulamada yaşanan sorunlar dikkate alınarak, işletmelerde beceri eğitimi gören öğrencilerin haftalık teorik ders saati sayısının üst sınırı kaldırılmış, teorik eğitimleri sırasında işletme tarafından verilecek izin, ücretli izin olacağına açıklık getirilmiştir.

Madde 15. – Madde ile, işletmelerde grev ve lokavt uygulaması, deprem, yangın, sel gibi afetler halinde işletmede uygulamalı eğitime giden meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumu öğrencilerinin bu durum karşısında, eğitimlerini kendi okul ve kurumlarında sürdürmelerine açıklık getirilmiştir.

Madde 16. – Madde ile; mesleklerin özelliğine göre kalfalık döneminde gerekli çalışma süresi Bakanlığın tespitine bırakılmıştır.

Madde 17. – Kalkınma planları, 15 ve 16 ncı millî eğitim şûra kararları ve hükümet programları dikkate alınarak, meslekî eğitime gereken özendirici tedbirlerin getirilmesi ve bu okulların toplumda daha fazla öğrenciye hizmet götürmesi esas alınmıştır. Madde ile, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurum mezunlarının ustalık belgesi almaları için alanında bir yıllık çalışma şartı kaldırılmış, yalnızca ustalık sınavına alınmaları esası getirilmiştir.

Ayrıca, meslek lisesi veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumu mezunlarından alanlarında en az 2 yıl süreli eğitim ve üretim çalışmaları yapan kız teknik öğretim olgunlaşma enstitüleri gibi Bakanlığa bağlı olarak açılan kurum mezunlarının alanları ile ilgili bir programdan bitirme belgesi aldıkları takdirde, bu belgenin iş yeri açmada geçerliliğinin sağlanması amacıyla doğrudan ustalık belgesi ile değiştirilmesi sağlanmıştır.

Madde 18. – Madde ile, çıraklık eğitimi uygulama kapsamında bulunan il ve mesleklerde, iş yeri açmaya izin veren mercilerin; ustalık belgesi ile bu işyerinde istihdam edilecek personelin alanında eğitim aldığını gösterir belgeyi istemelerine zorunluluk getirilmiştir.

Ayrıca, işyerlerinde alanında meslekî eğitim almış olanların istihdam edilmesi hükmü getirilerek, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarına hızlı bir öğrenci akışı sağlanmasına, kalkınma planları ile hükümet programlarında ve 15 ve 16 ncı millî eğitim şûralarında yer alan ve orta öğretim öğrencilerinin % 65'inin meslekî ve teknik eğitime, % 35'inin genel eğitime yönelmesi

hedefinin gerçekleştirilerek, insan gücü-egitim-istihdam dengesinin en kısa sürede kurulmasına ve tüketicilerin korunmasına olanak sağlanmıştır.

Madde 19. – Madde ile, çıraklık eğitimi sisteminden mesleği ile ilgili bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazanmak suretiyle kalfa veya usta unvanını alanların ek eğitim almak suretiyle meslek alanı diplomasına erişmelerine olanak sağlanmıştır.

Ayrıca, yabancı ülkelerden ve Ülkemizdeki meslek kuruluşlarından, Bakanlığa bağlı meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları ile denkliği Bakanlıkça kabul edilen diğer bakanlıklara bağlı okul ve kurumlardan alınmış belgelerin çıraklık, kalfalık ve ustalık eğitimine geçişte değerlendirilmesine olanak sağlanmıştır.

Madde 20. – Madde ile, iş yerlerindeki pratik eğitimin denetlenmesinde, meslek kuruluşlarının katılımı sağlanmıştır. Ayrıca, sözleşmeyi haksız olarak tek taraflı fesheden işletmelere ceza getirilmiş ve ceza oranları artırılmış, bu madde kapsamında yapılan denetimlere ait raporların valiliğe verilmesi ve raporların valilikçe değerlendirilerek gereğinin yapılması hükmü getirilmiştir.

Madde 21. – Madde ile; meslekî ve teknik eğitim merkezleri kurulmaktadır.

Meslekî eğitimin geliştirilerek yaygınlaştırılması ve niteliğinin yükseltilmesinde mevcut kaynakların daha rasyonel şekilde kullanılması, eğitim maliyetinin düşürülmesi, verimliliğin yükseltilmesi, en az kaynak kullanarak en çok fayda sağlanması gerekmektedir.

Bugün eğitim kurumlarının yerleşiminde görülen dağınıklık ve çeşitlilik, fizikî olanakların ve personelin verimli kullanılmasını engellemekte, eğitimde standart ve kaliteyi olumsuz etkilemektedir.

Yörenin ve öğrencinin meslekî eğitim gereksinimlerine cevap verebilmek için coğrafi sınırların belirlenmesi ve bu sınırlar içerisinde verimli olacak bir planlamaya gidilmesi aynı veya birbirine çok yakın olan okulların birleştirilerek fizikî olanakların (bina, tesis, donatım) verimli kullanımının sağlanması esas olacaktır. Bu coğrafi sınırlar içinde mümkün olan bütün meslek alanlarının bulunması sağlanacaktır. Böylece eğitim hedefleri ile faaliyetleri daha tutarlı hale getirilecek mevcut kaynakların en etkin ve verimli kullanımı mümkün olacaktır. Ayrıca, her derece ve türdeki meslekî eğitim programları arasında yatay ve dikey geçişe olanak sağlanacaktır.

Madde 22. – Madde ile; “Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu” ve “Çıraklık Eğitim Merkezi” isimleri değiştirilmiş ve “Çıraklık” kelimeleri çıkarılmıştır. Çıraklık eğitim merkezlerine çıraklar, kalfalar ve diğer yetişkinler de devam etmektedir. Çıraklık isminin hoş olmadığı ve değiştirilmesi yönünde birçok kuruluştan talep gelmiştir. Ayrıca, Kanundaki terimlerin güncelleştirilmesi ve ifade bütünlüğünün sağlanması amaçlanmıştır.

Madde 23. – Madde ile; 3308 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmektedir.

Geçici Madde 9. – Madde ile; mesleği 3308 sayılı Kanun kapsamına alınmakla beraber, ustalık belgesi sahibi olmadan iş yeri açmış ve izinsiz olarak işlerini sürdüren kişilerin sorunlarına çözüm getirilmiştir.

Bu kişiler genellikle Kanunun ilgili maddelerinden haberdar olmamaları ya da denetim eksikliği nedeniyle iş yerlerini açmış ve uzun zamandır da işlerini devam ettiren kişilerdir. Bu tür iş yeri açan kişilerin sayısının oldukça fazla olması nedeniyle hem ülke ekonomisi, hem de kişilerin mağdur edilmemesi açısından bu iş yerlerinin kapatılmaması, bunun yerine bir defaya mahsus geçici bir çözümün getirilmesi uygun bulunmuştur.

Bu durumda olan kişilere yönelik olarak bir ustalık eğitimi düzenlenmesi ve eğitimin sonunda yapılacak sınavda başarılı olmaları halinde ustalık belgelerinin verilmesi öngörülmüştür. Böylece,

bu kişilerin hem bir eğitimden geçmeleri hem de ustalık belgesi almalarına olanak sağlanarak mağduriyetleri önlenecektir.

Madde ile, bu Kanun kapsamı dışındaki meslek dallarında ilgili mevzuat doğrultusunda mesleki belge verme uygulaması yapan meslek kuruluşlarının verdiği belgelerin, o meslek dalları Kanun kapsamına alındığında Bakanlıkça verilen belgeler ile değiştirilmesi sağlanmış olacaktır.

Geçici Madde 10. – Madde ile; Kanun kapsamı dışındaki il ve mesleklerde belge düzenleme görev ve sorumluluğu ilgili meslek odalarına verilmektedir.

Madde 24. – 4306 sayılı Kanununun geçici 1 inci maddesinde belirtilen işlemler ve kâğıtlar için eğitim katkı payı uygulaması, 31.12.2002 tarihinde sona erecektir. Ancak, sekiz yıllık kesintisiz ilköğretimde yüzde 100 okullaşma oranı hedefine ulaşabilmek ve dersliklerdeki öğrenci sayılarını 30'a indirebilmek için yapımı planlanan derslikler tamamlanamamıştır. 2010 yılı sonuna kadar toplanacak eğitim katkı payları ile yapılacak derslikler, 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı hedeflerine ulaşmasını sağlayacaktır.

Madde 25. – 31.12.2010 tarihine kadar toplanacak eğitim katkı payı, ilköğretim ile orta öğretim yatırımları ve giderlerinde kullanılacak, böylece, zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması için gerekli altyapı hazırlanmış olacaktır.

Madde 26. – Ortaöğretim Genel Müdürlüğüne bağlı olarak faaliyet gösteren çok programlı liselerde okul müdürlerinin genel öğretim programlarının uygulanmasına daha yatkın olmaları nedeni ile; okul ile işletmeler arasında işbirliği yapılarak mesleki eğitimin 3308 sayılı Kanuna göre sağlıklı yürütülmesi, mesleki ve teknik eğitimin gereği olan döner sermaye faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, mesleki eğitimde gereksinim duyulan değişik mal ve hizmetlerin satın alınmasında yeterli bilgi ve deneyime sahip olmamaları nedeni ile bu okulların sağlıklı işletilmeleri mümkün olamamıştır.

Bu sebeple; çok programlı liselerin eğitim, öğretim ve yönetimiyle ilgili iş ve işlemlerin Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün görevleri arasından çıkarılarak bunların, mesleki ve teknik eğitim dairelerince yürütülmesine olanak sağlanmıştır.

Madde 27. – Madde ile, çok programlı liselerin açılması, eğitim öğretimle ilgili iş ve işlemlerin, kurulacak komisyon tarafından kararlaştırılması hükme bağlanmıştır.

Geçici Madde 1. – Bu Kanunla ilgili yönetmeliklerin, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde çıkarılması ve bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler çıkarılıncaya kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 28. – Yürürlük maddesidir.

Madde 29. – Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çıkarık ve Meslek Eğitimi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Mücahit Himoğlu
Erzurum

GEREKÇE

Mesleki Teknik Orta Öğretim Kurumlarını bitirenlerin bilgi ve becerilerini geliştirmek teorik ve pratik manada sanayi sektörüne hizmet için kaliteli ara eleman yetiştirmesi için ve en az iki yıl süreli ön lisans düzeyinde mesleki ve teknik eğitim program uygulandığı meslek yüksek okullarının kurulması ve buralara sınavsız girebilmeleri için teklifimiz hazırlanmıştır.

Meslek liselerini bitiren kişiler üniversiteyi kazanamadıklarında alanlarında bilgilerini geliştirememektedirler. Haibuki Türkiye'nin ara elemana acilen ihtiyacı vardır. Bu nedenle meslek yüksekokulları kurularak meslek liselerinden mezun öğrencilerin kendi mesleki alanlarında eğitim alabilmeleri sağlanmalıdır.

ERZURUM MİLLETVEKİLİ MÜCAHİT HİMOĞLU'NUN TEKLİFİ ÇIRAKLIK VE MESLEKİ EĞİTİMİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1. – 5. 6. 1986 tarihli ve 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 1. – Mesleki ve teknik orta öğretim (lise) kurumlarını bitirenlere kendi mesleki alanlarıyla ilgili eğitim vermek üzere Millî Eğitim Bakanlığının teklifi ve Bakanlar Kurulunun onayı ile iki yıllık sınavsız mesleki alan yüksekokulları kurulur.

Bu okulları bitirenler bitirdikleri yıl ÖSYM imtihanlarına girip alanlarını ihtiva eden fakülteleri kazandıkları takdirde işlemleri dikey geçiş olarak kabul edilir. Eğitimlerinde ders kredi saatleri dikkate alınarak muaf olacağı dersler dışındaki müfredat programlarına göre derslerine devam ederek eğitimlerini sürdürürler.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim, Kültür,

Gençlik ve Spor Komisyonu

Esas No. : 1/841,2/757

5.6.2001

Karar No. : 13

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz; gündeminde yer alan “Yüksek Öğretim Kanunu, Çıraklık ve Mesleki Eğitimi Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24. 3. 1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun ile Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile Erzurum Milletvekili Mücahit Himoğlu'nun; Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifini (2/757), 10-24-30 Mayıs 2001 tarihlerinde görüşmüştür. Bu toplantılara Hükümeti temsilen Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu'nun başkanlığında Bakanlık yetkilileri ile Yüksek Öğretim Kurulu Temsilcisi ve Maliye Bakanlığı yetkilileri katılmıştır.

Komisyonumuzca; Tasarının iki maddesi ile aynı mahiyette olan Teklif birleştirilmiş ve Tasarı görüşmelere esas alınmıştır.

Kanun Tasarısı ile eğitimin 6 temel kanununda değişiklik yapılması öngörülmektedir. Bu kapsamda;

– 1997 yılına kadar 5 yıl olan zorunlu öğretim süresinin, 2005 yılı sonuna kadar en az 11 yıla yükseltilmesi,

– Nüfusumuzun eğitim düzeyinin köy ve şehir merkezlerinde yaşayan kadın ve erkek oranının eşitlenmesi,

– Eğitimin her düzey ve çeşidinde fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması,

– Eğitimde yeni ve çağdaş teknolojilerin kullanılması ile her düzeyinde Avrupa Birliği ve OECD ülkelerindeki göstergelere ulaşılması,

– Eğitimde kalitenin ve eğitim sisteminin verimliliğinin yükseltilmesi,

– Eğitimin her düzeyindeki öğrenci başarısının artırılması,

– Bütün eğitim kurumlarında okul kitaplıklarının geliştirilmesi ve işlerlik kazandırılması,

– Yatırım ve cari harcamalardaki kaynak kullanımıyla ilgili verimliliğin artırılması,

– Yüksek teknolojiye dayanan modern sanayi işletmelerinde istihdam edilebilecek ve Avrupa Birliği ülkeleriyle rekabet edebilecek eğitilmiş iş gücünün yetiştirilmesi,

Gibi eğitimde ana hedeflere ulaşılması öngörülmüştür.

Kanun Tasarısı ile yukarıda sayılan bu hedeflere ulaşmak için yapılan düzenlemeler ise genel olarak şunlardır:

1. – Meslekî ve teknik eğitim bölgeleri oluşturulmaktadır. Böylece meslekî ve teknik orta öğretim kurumları ile meslek yüksekokullarının, üretim ve hizmet sektörü ile bir sistem bütünlüğü anlayışı içerisinde; yükseköğretimde okullaşma oranını artırmak, meslekî orta öğretim kurumları ile meslek yüksek okulları arasındaki işbirliğini ve yeni meslek yüksek okullarının açılmasını sağlamak, çağdaş bilim ve teknolojideki değişme ve gelişmelere uygun yüksek nitelikli iş gücü yetiştirmek, meslek okul mezunlarının istihdam edileceği sanayi sektörlerinin bu faaliyetlere katılımını sağlamak amacıyla meslekî teknik eğitim bölgeleri kurulmaktadır.

Meslekî ve teknik eğitim bölgelerinin kurulmasıyla,

Meslekî ve teknik eğitime olan ilgi ve istek artacak ve bu alandaki okullaşma oranını yükseltmek amacıyla meslekî ve teknik orta öğretim kurumu öğrencilerinin, bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı öncelikle kendi bölgelerindeki veya bölgesi dışındaki meslek yüksekokullarına sınavsız olarak geçiş yapmaları getirilmektedir.

Meslekî ve teknik orta öğretim kurumu mezunu olup, meslek yüksekokulunu bitirenlerin % 10'undan az olmamak üzere, kendi alanındaki lisans programlarına ayrılacak kontenjanlara dikey geçiş yapabilmeleri meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarının herhangi birini bitirenlerin, meslekî ve teknik eğitim bölgeleri kapsamı dışındaki yüksek öğretim programlarına gitmek istemeleri halinde, üniversiteye giriş sınavlarına başvurabilmeleri imkânı sağlanmış olacaktır.

2. – Tasarı ile; 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununda değişiklik yapılarak bir üniversiteye bağlı olmaksızın meslekî ve teknik alanlarda eğitim yapmak üzere vakıfların kâr amacına yönelik olmamak şartıyla, iki yıllık meslek yüksekokulu (vakıf meslek yüksekokulları) kurulmasına imkân tanınmaktadır. Böylece meslek kuruluşlarının kurdukları veya kuracakları vakıflar, ihtiyaç duydukları ara insan gücünü yetiştirmek için bu tür okulları açabilecekler ve işbaşında eğitim için kendi olanaklarını seferber edeceklerdir.

Böylece; bir veya daha fazla meslek yüksekokulu ile meslekî ve teknik ortaöğretim kurumları, öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilerek meslekî ve teknik eğitim böl-

gesi oluşturulacaktır. Meslekî ve teknik eğitim bölgesinde yer alan meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler, bitirdikleri programın devamı niteliğinde olan ön lisans programlarına sınavsız geçiş yapabileceklerdir.

Sınavsız olarak meslek yüksekokullarına geçiş yaparak meslek yüksekokulundan mezun olan öğrenciler, mezunların yüzde onundan az olmamak üzere, ayrılacak kontenjanlara göre alanlarındaki lisans programlarına dikey geçiş yapabileceklerdir. Bölge kapsamı dışındaki bir yükseköğretim programına girmek isteyen öğrenciler üniversiteye giriş sınavlarına başvurabileceklerdir.

Uluslararası bilimsel yarışmalarda ödül kazanan öğrenciler, ödül kazandıkları alanda yükseköğretim kurumlarından seçtiklerine sınavsız girebileceklerdir. Vakıflar, bir üniversiteye veya ileri teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, bağımsız olarak meslek yüksekokulları kurabileceklerdir.

3. – Tasarı ile; Milli Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkındaki Kanunda yapılan değişikliklerle şu yenilikler sağlanmaktadır.

Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün görevleri yeniden tanımlanarak, çok programlı liselerin açılması yanında, eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili görevler, Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün görevleri arasından çıkarılmıştır. Çok programlı liselerin açılması yanında, eğitim-öğretimi ve yönetiminin hangi genel müdürlük tarafından yapılacağı, ilgili müsteşar yardımcısının başkanlığında, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürü ve Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdüründen oluşan komisyon tarafından belirlenecektir.

Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununda yapılan değişiklik ile sağlanacak yenilikler ise şöyledir;

3308 sayılı Kanunun uygulandığı süre içerisinde, Milli Eğitim Bakanlığı çalışmalarına, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işveren ve işçi temsilcilerinin katılımıyla meslek eğitiminde öngörülen yapısal değişikliğin gerçekleştirilmesinde önemli mesafeler alınmış; ancak, 14 yıllık süreç içerisinde, ülkemizde; ekonomik , teknolojik ve sosyal hayatta meydana gelen gelişmeler sebebiyle Kanunun geliştirilmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bundan dolayı Kanunun adıda Meslekî Eğitim Kanunu olarak değiştirilmiştir. Kanunun kapsamı genişletilmiştir. İşletmelerde beceri eğitimi yapılabilmesi için baz alınan “elli işçi çalıştıran işletmeler” tanımı “20 personel” olarak değiştirilerek küçük işletmelerin de beceri eğitimi yaptırabilmesine olanak sağlanmıştır. 19 yaşında çıraklık eğitimine başlayanlar da Kanun kapsamına alınmıştır.

Daha önce 3-4 yıl olan çıraklık eğitimi süresi, 2-4 yıl olarak değiştirilmiştir. Lise ve daha üst düzeyde genel eğitimden sonra çıraklık eğitimine başlayanların çıraklık eğitim süreleri kısaltılabilecektir. Eğitimin herhangi bir kademesinden ayrılanların aldıkları eğitim, çıraklık eğitiminde değerlendirilecektir. İşletmelerde beceri eğitimi gören meslek lisesi öğrencilerinin teorik ders saatlerindeki üst sınır kaldırılmıştır. 10 veya daha fazla öğrenciye beceri eğitimi yaptıran işletmeler eğitim birikimi kurabilecektir. İş yerinde grev, lokavt uygulaması ve tabii afetler olması halinde öğrencilerin eğitimlerini okullarında sürdürmeleri sağlanmıştır.

En az üç yıl süreli meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarından veya meslekî ve teknik eğitim merkezlerinden mezun olanlar, doğrudan ustalık sınavlarına girebileceklerdir. Telafi eğitimi sonunda başarılı olan kalfa, usta ve genel lise mezunlarına bitirdikleri meslek alanının diploması verilecektir. Kanun kapsamındaki mesleklerde meslekî eğitim alanların çalışması ve istihdamı teşvik edilmiştir. Kaynakların daha rasyonel kullanılması amacıyla belge, sertifika ve diploma programlarının uygulandığı, örgün, yaygın ve çıraklık eğitimi yapan meslekî ve teknik eğitim merkezlerinin kurulması sağlanmış olacaktır.

5. – Tasarı, 4306 sayılı Kanunda şu değişiklikleri öngörmektedir :

Sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim için alınan eğitime katkı payının ortaöğretim yatırım ve giderlerinde de kullanılması imkânı getirilmiştir.

31.12.2002 tarihinde sona erecek olan eğitime katkı payı uygulaması 31.12.2010 tarihine kadar uzatılarak zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması için gerekli altyapı hazırlanmış olacaktır.

Yukarıda genel olarak açıklanan görüşler doğrultusunda, tasarınn maddelerine geçilmesi Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 ve 26 ncı maddeleri uygun görülmüş ve aynen kabul edilmiştir.

Tasarının çerçeve 27 nci maddesiyle düzenlenen ek 2 nci maddesinde oluşturulması öngörülen Komisyona; Orta Öğretim Genel Müdürü ve Din Öğretimi Genel Müdürünün de katılımını sağlayan bir değişiklik yapılmış ve madde bu şekilde kabul edilmiştir. Bu değişikliğe göre maddenin ilgili paragrafı şöyle olmuştur : “... Orta Öğretim Genel Müdürü, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürü ve Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürü ile Din Öğretimi Genel Müdürünün katılımı ile oluşan bir komisyon tarafından kararlaştırılır”.

Tasarının geçici 1 inci maddesiyle yürürlük ve yürütmeye ilişkin 28 ve 29 uncu maddeleri de Komisyonumuzca aynen benimsenmiştir.

Tasarının tümü oylanmış ve Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere, Başkanlığa saygıyla arz olunur.

Başkan <i>Abdurrahman Küçük</i> Ankara	Başkanvekili <i>Halil Çalık</i> Kocaeli	Kâtip <i>Mücahit Himoğlu</i> Erzurum (8 inci madde ile ilgili muhalafet şerhi eklidir.)
Üye <i>Mahmut Gökse</i> Adıyaman (Muhalefifim şerhim ektedir.)	Üye <i>Akif Gülle</i> Amasya (24 üncü maddeye muhalifim.)	Üye <i>Ayşe Gürocak</i> Ankara
Üye <i>İbrahim Halil Oral</i>	Üye <i>Hasan Erçelebi</i>	Üye <i>Lütfi Doğan</i>
Bitlis	Denizli	Gümüşhane
Üye <i>Bozkurt Yaşar Öztürk</i>	Üye <i>Güler Arslan</i>	Üye <i>Saffet Başaran</i>
İstanbul	İzmir	İzmir
Üye <i>Avni Doğan</i>	Üye <i>Seydi Karakuş</i>	Üye <i>Ömer Ertaş</i>
Kahramanmaraş	Kütahya	Mardin
Üye <i>Musa Uzunkaya</i>		Üye <i>M. Salih Yıldırım</i>
Samsun (24 üncü maddeye katılmıyorum, muhalifim.)		Şırnak

MUHALEFET ŞERHİM

6 inci Madde : Belediye Başkanı veya temsilcisi (büyük şehirlerde vali tarafından belirlenecek belediye başkanı ve temsilcisi)nden dolayı daha dikkatli olunması ve son fıkrada vali gerekli görüldüğü hallerdeki ibareden dolayı görüş ayrılığımı belirtmek istiyorum. Türk toplumunda seçilmiş, atanmış durumları iyi tahlil etmek gerekir. Eş emsal müdürlüklerden ziyade başkanlığı yürüten müdürlük dışındaki müdürlük temsilcileri veya valiliğin başkanlığında veya vali adına görevlendirilenin daha ağırlıklı olacağı bütün illerde yapılan toplantılara eşlik etmek ve o saatlerde izinli sayılmak 5442 sayılı Kanunla valilik onayına bağlıdır. Eğer Milli Eğitim Müdürlüklerini etkin kılmak istiyorsanız Milli Eğitim Müdürlüklerinin yetkilerini de etkin kılalım. O zaman valilikten bir sıhhi izin, mazeret izni onayını valilikten alan Milli Eğitim Müdürlüğünün etkinliğini işin ağırlığı bakımından gözönüne alınız. Katılım bakımından valilik adına toplantıya başkanlık eder ibaresini savdum ve bu maddeye muhalif olduğumu belirtirim.

Ayrıca; Kanun Tasarısının 7 nci maddesinde, Başkanlık, Müsteşar veya yardımcısına verilmiştir.

8/a) İl Müdürü

8/k) Temsilcisi geçiyor (Çelişki var).

Mücahit Himoğlu
Erzurum

MUHALEFET ŞERHİM

Tasarı meslek liselerini içinde bulunduğu çıkmaza umut gibi sunulsada, içeriğinin hiçte öyle olmadığı anlaşılmaktadır. Tasarı meslekî ve teknik liselerde okuyan öğrencilere sınavsız ön lisans geçiş getirirken, ön lisans programı olmayan meslek liseleri yine boşta kalacaklardır. Ayrıca, çıkarılacak yönetmeliklerle YÖK'ün keyfi uygulamalarının devam edeceği endişesi vardır. Zira İlahiyat Yüksekokullarına YÖK'ün kontenjan vermemesi nedeni ile iki yıldır öğrenci alınamıyor. Bu tasarı kanunlaştıktan sonra YÖK kontenjan vermezse durum ne olacak açıklık getirilmemiştir.

Diğer bir husus; dikey geçişler. Tasarıda belirtilen oranda dikey geçişler halen uygulanmaktadır. Dolayısıyla bu tasarının dikey geçiş hususunda da fazla bir getirisi olmadığı ortadadır.

Bu Kanunun hayata geçmesi için ilgili yönetmeliklerin hazırlığı için bir yıllık süre verilmiş. Bu da çok uzun bir süredir. Sadece geçici 1 inci madde bile bu tasarının 2002-2003 yılından önce hayata geçirilemeyeceğinin en açık ifadesidir. Ayrıca, fizikî alt yapı, öğretim elemanı ve finans kaynaklarının nasıl çözüleceği de yine cevap bekleyen sorulardır. Zira 8 yıllık zorunlu eğitim başlangıcında belirtilen hedeflerin ancak % 39'unun gerçekleştiği tasarının gerekçesinde belirtilmiştir.

Tasarının belki de en önemli maddesi yeni vergi yükü getiren 24 üncü maddesidir. İlköğretimin yeniden yapılandırılması için eğitime katkı payı adı altında toplanan vergiler 30.12.2000 tarihinde bitmesi gerekirken Aralık 2002 yılına kadar uzatılmış, bu tasarı ile de (24 üncü madde) 2010 yılına kadar uzatılmak istenmektedir. Ülkemiz insanının ekonomik sıkıntısının zirveye çıktığı şu dönemde uzatılan bu vergilerin onları daha da sıkıntıya sokacağı aşikârdır.

Özetlemeye çalıştığım nedenlerden dolayı tasarıya karşıyım. Bu tasarı meslekî ve teknik liselerin önünün açılmasına katkı sağlamayacaktır. Bu okulların gerçekten önünün açılması ancak AOB puanının katsayı çarpımının liselerle eşit hale getirilmeleri ve lisans eğitimine geçişteki hak-sızlıkların giderilmesiyle olacağı kanaatindeyim.

Arz ederim.

Mahmut Göksu
Adıyaman

MİLLÎ EĞİTİM, KÜLTÜR, GENÇLİK VE SPOR KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU, ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ KANUNU, İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU, MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU, ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ KANUNU, MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN İLE 24.3.1988 TARİHLİ VE 3418 SAYILI KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE BAZI KÂĞIT VE İŞLEMLERDEN EĞİTİME KATKI PAYI ALINMASI HAKKINDA KANUN İLE MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

- MADDE 1. — Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 3. — Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 4. — Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 5. — Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 6. — Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 7. — Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 8. — Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 9. — Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 10. — Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 11. — Tasarının 11 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 12. — Tasarının 12 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 13. — Tasarının 13 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 15. — Tasarının 15 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 16. — Tasarının 16 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 17. — Tasarının 17 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 18. — Tasarının 18 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 19. — Tasarının 19 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 20. — Tasarının 20 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 21. — Tasarının 21 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 22. — Tasarının 22 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 23. — Tasarının 23 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 24. — Tasarının 24 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 25. — Tasarının 25 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 26. — Tasarının 26 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.
MADDE 27. — 3797 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

EK MADDE 2. — Çok programlı liselerin açılması, eğitim, öğretim ve yönetimle ilgili iş ve işlemlerin hangi genel müdürlük tarafından yürütüleceği, ilgili müsteşar yardımcısının başkanlığında, Orta Öğretim Genel Müdürü, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürü ve Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürü ile Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün katılımı ile oluşan bir komisyon tarafından kararlaştırılır. Mevcut çok programlı liseler, belirlenen genel müdürlüğe bağlanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir.

GEÇİCİ MADDE 1. – Tasarının geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 28. – Tasarının 28 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 29. – Tasarının 29 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

11.6.2001

Esas No. : 1/841, 2/757

Karar No. : 59

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 20.4.2001 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 24.4.2001 tarihinde tâli komisyon olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale olunan “Yüksek Öğretim Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 Tarihli ve 3418 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanun ile Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” ile bu tasarı ile aynı mahiyetteki Erzurum Milletvekili Mücahit Himoğlu'nun 2/757 esas numaralı Kanun teklifi Komisyonumuzun 7.6.2001 tarihinde yaptığı 53 üncü birleşimde, Hükümeti temsilen Millî Eğitim Bakanı Metin Bostancıoğlu ile Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı temsilcilerinin katılımıyla, İçtüzüğün 35 inci maddesine göre birbirleriyle ilgili görüldüğünden birleştirilerek görüşülmesi ve görüşmelerde söz konusu Kanun Tasarısının esas alınması kararlaştırılmıştır.

Bilindiği gibi, eğitim, bir ülkenin kalkınmasını ve gelişmesini doğrudan etkileyen; geleceğini belirleyen ve o ülkenin insanların geleneklerini çağdaş değerleri ile uyum içinde kaynaştıran önemli bir dinamik süreç olarak kabul edilmektedir. 20 nci yüzyıldaki teknolojik gelişmeler, hem nitelik hem de nicelik açısından yeterli insan gücüne olan ihtiyacı artırmıştır. İnsan gücünün en iyi şekilde yetiştirilmesi ve eğitilmesi, ilköğretimden üniversiteye kadar, bütün örgün ve yaygın eğitim imkânlarının kullanıldığı bir süreç sonucu gerçekleşmektedir.

Cumhuriyetin ilanından sonra, ulusal eğitim sistemi, ilköğretim seviyesinde iyi insan, iyi vatandaş yetiştirme temel hedefi doğrultusunda oluşturulurken, ortaöğretim ve yükseköğretimde ise iyi insan, iyi vatandaş olma vasıflarını destekleyen ve kişiyi hayata hazırlamayı, onun hayatını idame ettirmesine ve toplum içinde üretken, saygın olarak yaşamasını sağlayacak bir meslek kazandırmayı amaçlamıştır. Ancak, gelişmiş ülkeler ortaöğretimde yüzde 100, yüksek öğretimde ise yüzde 45 ile 75 arasında okullaşma oranlarıyla genel istihdam içinde, eğitimli iş gücüne sahipken, ülkemizde genel istihdam içinde, ortaöğretim düzeyinde eğitim alanların oranı yüzde 14, yükseköğretim düzeyinde eğitim alanların oranı ise yüzde 7.3 düzeyinde kalmıştır.

Dünya ekonomisi ile bütünleşme çabası içinde olan Türkiye'nin gelişmiş ülkeler arasında hak ettiği yeri alabilmesi için gelişen teknolojiyi takip etmesi, bunu mal ve hizmet üretimine yansıtması, teknoloji üreten ve satan bir ülke konumuna gelmesi gerekmektedir. Bu ihtiyaç karşısında, 1997 yılında zorunlu eğitim stresi sekiz yıla çıkarılmıştır. Zorunlu sekiz yıllık ilköğretimin uy-

günlüğünün başlangıç yılı olan 1997-1998 öğretim yılında % 85 (% 78.9 kız, % 90.9 erkek) olan okullaşma oranı, 2000-2001 öğretim yılında % 99.4 olmuştur. Sekiz yıllık zorunlu eğitim yasası olarak bilinen 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanununun kabulünden sonra, eğitimin çağdaş ölçülere göre ve yüksek nitelikli bir biçimde sunulması yönündeki kararlar sonucunda, 2000 yılında ilköğretimde çağdaş bir eğitim düzeyi kurmayı amaçlayan "Eğitimde Çağın Yakalama 2000 Projesi" uygulamaya konulmuştur. Bu proje ile öngörülen hedeflere büyük ölçüde ulaşılmıştır. Ancak, eğitim çağına gelen nüfustaki hızlı artış, eğitim yatırımlarına büyük ölçüde kaynak aktarılmasını gerektirmektedir.

Diğer yandan, Gümrük Birliği üyeliğine kabul edilmemiz ve Avrupa Birliği ile bütünleşme sürecimizin hızlanması, eğitimde Avrupa standartlarını yakalayabilmek için mesleki eğitime önem verilmesi ve çağdaş eğitimin ürünü olan nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi amacıyla gerekli düzenlemelerin yapılmasını gerekli kılmıştır.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde, sekiz yıllık zorunlu ilköğretime geçilmesinden sonra, orta öğretimin bir sistem bütünlüğü içinde mesleki ve teknik eğitim ağırlıklı olarak yeniden yapılandırılması ve bu amaçla,

– Mesleki ve teknik orta öğretim kurumları ile meslek yüksekokulları arasında program bütünlüğü ve devamlılığının sağlanmasına, çağın gereklerine uygun olarak yatay ve dikey geçişleri yeniden düzenleyen esnek bir sistemin geliştirilmesine,

– 15 inci ve 16 ncı Millî Eğitim şûralarında alınan kararlar ile 7 nci ve 8 inci Beş Yıllık Kalkınma Planlarında yer alan ilke, hedef ve politikalar gereğince, ilköğretimden, ortaöğretime geçişin yeniden düzenlenmesine, ortaöğretimin mesleki ve teknik eğitim ağırlıklı olarak yeniden yapılandırılmasına,

– Mesleki ve teknik ortaöğretimin yeniden yapılandırılmasının yanında ortaöğretimde zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması hedefi doğrultusunda, gerekli alt yapıyı hazırlanması için, 31.12.2002 tarihinde sona erecek olan eğitime katkı payı uygulamasının, 31.12.2010 tarihine kadar uzatılmasına,

Yönelik olarak, 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı, 5.6.1986 tarihli ve 3308 sayılı, 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı ve 30.4.1992 tarihli ve 3797 sayılı Kanunlarda değişiklik yapılmasının öngörüldüğü anlaşılmaktadır.

Tasarı ve Teklif üzerinde yapılan müzakerelerde;

– Eğitimde teknolojik alt yapının oluşturulması yanında, bu teknolojiyi öğretecek eğitimcileri yetiştirecek bir sistemin de kurulması gerektiği,

– Ulusal eğitime bütçeden gerekli kaynağın aktarılması gerektiği, yeterli kaynağın sağlanmasının, 21 inci yüzyılda teknolojik gelişmeleri kavrayabilecek nitelikli işgücü yaratılması yönündeki hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından önemli olduğu,

– Mesleki ve teknik eğitimde teorik derslerin yanında, iş başında eğitime gereken önceliğin verilmesi gerektiği,

– Eğitim sisteminin, ülkenin ihtiyaç duyduğu işgücü dikkate alınarak organize edilmesinin daha olumlu sonuçlar vereceği, ayrıca; bu çerçevede üniversitelerin bünyelerindeki fakültelerini, ülke ekonomisinin ihtiyaç duyduğu işgücünün oluşturulmasına yönelik olarak daha fonksiyonel hale getirmeleri gerektiği,

– Teknolojiye dayalı sanayileşme için, bilgi çağının gereklerini kavramış insan gücünün yetiştirilmesine yönelik uzun vadeli eğitim stratejisinin oluşturulmasının yararlı olacağı,

— Eğitim sisteminde ilköğretimden itibaren branşlaşmaya yönelik olarak hazırlanan Tasarının olumlu karşılandığı, ancak sistem içinde dikey geçişlerin yanında, yatay geçişlere imkan sağlanmasının yararlı olacağı,

— Meslek liselerinde bu yıl içinde mezun olanlara da, meslek okullarına sınavsız geçiş imkanının sağlanması gerektiği,

— Söz konusu düzenlemenin Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planında öngörülen ulusal eğitimle ilgili hedefler doğrultusunda hazırlanmasının olumlu karşılandığı, ayrıca mesleki ve teknik öğretimin orta öğretimle birlikte yükseköğretim boyutuyla ele alınmasının ülkenin ihtiyaçlarının karşılanmasına olumlu katkı sağlayacağı,

— Mesleki ve teknik eğitimin Millî Eğitim Bakanlığı dışında çeşitli bakanlıklar tarafından da yürütülmesinin koordinasyon yönünden sorunlara neden olabileceği,

— Çok programlı liselerin müfredatının, ülke ihtiyaçları ile çağın gerekleri dikkate alınarak yeniden belirlenmesinin daha yararlı olacağı,

Şeklinde görüş ve değerlendirmeleri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamada ise;

— Tasarı ile mesleki ve teknik eğitimin çağın gereklerine göre yeniden yapılandırılmasının amaçlandığı, ayrıca Tasarının nihai hedefinin öğrencileri yetiştirecek nitelikli eğitimcilerin yetiştirilmesi olduğu,

— Çok programlı liselerin eğitim müfredatının, ülke ihtiyaçları ile uzun vadeli bir projeksiyon çerçevesinde belirlendiği,

— Tüm meslek liselerinin, eğitim politikasına yönlendirildiği ve uygulandığı Millî Eğitim Bakanlığı çatısı altında toplanması çalışmalarının devam ettiği,

İfade edilmiştir.

Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığınca Komisyonumuza yapılan sunuşta, Tasarı ile;

— Mesleki ve teknik eğitime ilgi ve isteği artırarak bu alanda okullaşma oranını yükseltmek amacıyla mesleki ve teknik orta öğretim kurumu öğrencilerinin, bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı, öncelikle kendi bölgelerindeki veya bölgesi dışındaki meslek yüksekokullarına sınavsız olarak geçiş yapmalarının,

— Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumu mezunu olup, meslek yüksekokulunu bitirenlerin % 10'undan az olmamak üzere, kendi alanındaki lisans programlarına, ayrılacak kontenjanlar çerçevesinde dikey geçiş yapabilmeleri imkanı yaratılmasının,

— Mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarının herhangi birini bitirenlerin, mesleki ve teknik eğitim bölgeleri kapsamı dışındaki yükseköğretim programlarına girmek istemeleri halinde üniversiteye giriş sınavlarına başvurabilmeleri olanağı sağlanmasının,

— Kâr amacı gütmeyen vakıfların bir üniversiteye bağlı olmaksızın iki yıllık meslek yüksekokulları kurabilmelerinin,

— Uluslararası bilimsel yarışmalarda ödül kazanan öğrencilerin, YÖK ve TÜBİTAK tarafından belirlenecek, ödül kazandıkları alandaki yükseköğretim kurumlarından seçtiklerine sınavsız girebilme olanağının tanınmasının,

Amaçlandığı, ayrıca çıraklık meslek eğitimi kapsamında yer alan çıraklık eğitim stresi ile katılımcıların tahsili ve yaş şartında değişiklik yapılması, kalfa ve ustalıkla ilgili konularda çağdaş gelişmelere paralel değişikliklerin yapılmasının öngörüldüğü belirtilmiştir.

Geneli üzerinde yapılan görüşmeleri müteakip Tasarı, Teklif ve gerekçeleri Komisyonumuzca da benimsenerek, Tasarı esas alınmak suretiyle maddeleri üzerindeki görüşmelere geçilmiştir.

Tasarının;

• Çerçeve 7 nci maddesi ile düzenlenen 3308 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası, (d) bendinden sonra gelmek üzere, Mesleki Eğitim Kuruluna bakanlıklar arasındaki koordinasyonu artırmak amacıyla Sağlık Bakanlığı Müsteşar Yardımcısının da dahil edilmesini öngören ifadenin (e) bendi olarak eklenmesi ve müteakip bentlerin teselsül ettirilmesi suretiyle,

• Çerçeve 8 inci maddesi ile değiştirilen 3308 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin; ikinci fıkrası, sehven tekerrürlü yazılan bent harflerinin değiştirilmesi, (a) bendinden sonra gelmek üzere il mesleki eğitim kuruluna il bazında Bakanlıklar arası koordinasyonu artırmak amacıyla il sağlık müdürü veya temsilcisinin katılmasına yönelik ifadenin (b) bendi olarak metne eklenmesi, müteakip bentlerin teselsül ettirilmesi ve (j) bendine, tanıma açıklık kazandırmak amacıyla "okullarından" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve kurumlarından" ibaresinin eklenmesi suretiyle,

• Çerçeve 24 üncü maddesi, madde çerçevesinin, anlama açıklık kazandırması amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle,

• Çerçeve 27 nci maddesi ile 3797 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen ek 2 nci maddesinin; çok programlı liselerle ilgili işlemlerin yürütülmesi amacıyla oluşturulacak komisyona, Orta Öğretim Genel Müdürü ile Din Öğretimi Genel Müdürlüğünün katılmalarını temin etmek amacıyla yeniden düzenlenmesi suretiyle,

— Diğer maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 28 ve 29 uncu maddeleri ise aynen,

Kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Bu Raporun Sözcüsü
<i>Metin Şahin</i>	<i>Hayrettin Özdemir</i>	<i>Ahmet Kabil</i>
Antalya	Ankara	Rize
Kâtip	Üye	Üye
<i>Cafer Tufan Yazıcıoğlu</i>	Dengir Mir Mehmet Fırat	<i>Gaffar Yakın</i>
Bartın	Adıyaman	Afyon
	(İmzada bulunamadı)	
Üye	Üye	Üye
<i>M. Zeki Sezer</i>	<i>Cengiz Aydoğan</i>	<i>M. Güven Karahan</i>
Ankara	Antalya	Balıkesir
Üye	Üye	Üye
<i>Hüseyin Arabacı</i>	<i>Necati Yönder</i>	<i>Zeki Ergezen</i>
Bilecik	Bingöl	Bitlis
		(İmzada bulunamadı)
Üye	Üye	Üye
<i>Hayati Korkmaz</i>	<i>Oğuz Tezmen</i>	<i>Hakkı Duran</i>
Bursa	Bursa	Çankırı

Üye <i>Hüseyin Karagöz</i> Çankırı (Muhalefet şerhimi ektedir)	Üye Aslan Polat Erzurum (İmzada bulunamadı)	Üye Mehmet Sadri Yıldırım Eskişehir (İmzada bulunamadı)
Üye S. Metin Kalkan Hatay (İmzada bulunamadı)	Üye Mehmet Dönen Hatay (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Ali Er</i> İçel
Üye <i>Masum Türker</i> İstanbul	Üye <i>Nesrin Nas</i> İstanbul	Üye <i>Hasan Çalış</i> Karaman
Üye <i>Arslan Aydar</i> Kars	Üye <i>Mehmet Serdaroğlu</i> Kastamonu	Üye <i>Necdet Tekin</i> Kırklareli
Üye <i>Kemal Köse</i> Kocaeli	Üye Ahmet Derin Kütahya (İmzada bulunamadı)	Üye <i>Süleyman Çelebi</i> Mardin
Üye <i>Metin Ergun</i> Muğla	Üye <i>Ş. Ramis Savaş</i> Sakarya	Üye <i>Cevat Ayhan</i> Sakarya (Muhalefet şerhi eklidir)
Üye <i>Mehmet Çakar</i> Samsun	Üye <i>Kemal Kabataş</i> Samsun	Üye <i>Lütfi Ceylan</i> Tokat

MUHALEFET ŞERHİ

Bazı kanunlarda değişiklik yapan 1/841 sayılı kanun tasarısı ile ilgili muhalefet şerhi:

Tasarı genel olarak ortaöğretim, meslek yüksekokulları, çıraklık ve ustalık eğitimi ile ilgili düzenlemeler getirmektedir. Ancak 24 üncü madde ile 31.12.2010 yılına kadar devam edecek yeni vergiler getirilmektedir.

16.8.1997 tarih ve 4306 sayılı Kanun ile ilköğretim kesintisiz olarak 8 yıla çıkarılmıştı. Bu kanunun çıkışı sırasında TBMM ve halk arasında şiddetli tepkiler ve tartışmalar olmuştu. Bu uygulama neticesinde İmam Hatip Liseleri ve kuran kursları kapanma noktasına gelmiştir. Çocuklarının dini eğitim ve öğretim almasını isteyen aileler bugün çaresizlik içinde çırpınmaktadır. 4306 sayılı kanunun Geçici 1 inci maddesi ile sekiz yıl kesintisiz ilköğretim yatırımlarında kullanılmak ve 1.9.1997 ile 31.12.2000 tarihleri arasında uygulanmak üzere birçok işlem ve değerli kağıt üzerinden eğitime katkı payı adı altında ek vergiler getirilmişti. Bu vergilerle Temmuz 1997 değerleri ile

takriben 1 katrilyon toplanacağı, bu kaynakla ilköğretimde 30 kişilik sınıflarda bilgisayarla eğitim olacağı ifade edilmiştir.

31.12.2000 tarihinde sona ermesi gereken bu vergiler 23.11.2000 tarih ve 4605 sayılı kanunla ihtiyaçların karşılanamadığı gerekçesi ile 31.12.2002 tarihine kadar uzatılmıştır.

Bu vergiler ve bugünkü değerleri :

- Vergi ve SSK beyannamelerinden 2 milyon lira,
- Gümrüklere verilen beyannamelerden 1 milyon lira,
- Motorlu taşıtlar kayıt, tescil ve devrinden 20 milyon lira,
- Spor Toto, Spor Loto ve Sayısal Lotoda her kolon için 40 000 lira,
- At yarışlarında oynanan her bilet için 80 000 lira,
- Silâh taşıma ve bulundurma vesikaları için 60 milyon lira,
- Av tüfeği tezkerelerinden 30 milyon lira,
- Uçak biletlerinden 3 milyon lira,
- İMKB işlemlerinde alınan ücretlerin dörtte biri kadar ilave,
- Cep telefonu alanlardan 10 milyon lira,
- Cep telefonu sahiplerinden aylık sabit ücret kadar yılda bir defa ek ücret,
- Reklam gelirlerinden alınan pay,
- Tapu dairelerinde her bir işlemde tarafların herbirinden 10 milyon lira.

4306 sayılı kanuna göre bugüne kadar toplanan vergiler ve bugünkü değeri :

Yıllar	Tahsil yılı değeri milyar TL.	Dolar karşılığı milyon Dolar
1998	173 761	668
1999	322 595	774
2000	512 522	821
2001	302 983	<u>305</u> (2001 yılı Ocak-Nisan dönemi)
		2568

Mevcut uygulama, 2002 yılı sonuna kadar devam edeceğine göre bu sürede ilave olarak takriben 1 200 milyon dolar vergi toplanacaktır.

Yeni getirilen tasarı ile bu ek vergi uygulamasının 2010 yılı sonuna kadar devam etmesi hükme bağlanmaktadır. Bu ilave 8 yıllık dönemde takriben 8 milyar dolar daha vergi toplanacaktır.

Eğitim kalitesinin yükselmesi için ilave kaynak ihtiyacı ortadadır. Ancak bunun bütçe içinde yapılması gerekir. Vergi gelirlerinin yüzde doksanbeşi faize ödenirken, eğitim ihtiyaçları için adil olmayan vergiler kabul edilemez. Geçici olarak 2000 yılı sonuna kadar uygulanacağı ifade edilen bir ek vergi, on yıl uzatılmış olmaktadır.

7.6.2001

Cevat Aghan
Sakarya

Hüseyin Karagöz
Çankırı

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU, ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ KANUNU, İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU, MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU, ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ KANUNU, MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN İLE 24.3.1988 TARİHLİ VE 3418 SAYILI KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE BAZI KÂĞIT VE İŞLEMLERDEN EĞİTİME KATKI PAYI ALINMASI HAKKINDA KANUN İLE MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 4.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun değişik 3 üncü maddesinin değişik (c) bendinin birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (u) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (v) bendi eklenmiştir.

“Yükseköğretim Kurumları : Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarıdır.”

“v) Meslekî ve Teknik Eğitim Bölgesi : Bir veya daha fazla meslek yüksekokulu ile öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilmiş meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından oluşan eğitim bölgesidir.”

MADDE 2. - 2547 sayılı Kanunun 45 inci maddesine (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (d), (e) ve (f) bentleri eklenmiştir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

YÜKSEK ÖĞRETİM KANUNU, ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ KANUNU, İLKÖĞRETİM VE EĞİTİM KANUNU, MİLLÎ EĞİTİM TEMEL KANUNU, ÇIRAKLIK VE MESLEK EĞİTİMİ KANUNU, MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN İLE 24.3.1988 TARİHLİ VE 3418 SAYILI KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI VE BAZI KÂĞIT VE İŞLEMLERDEN EĞİTİME KATKI PAYI ALINMASI HAKKINDA KANUN İLE MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞININ TEŞKİLÂT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

"d) Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca tespit edilen uluslararası bilimsel yarışmalarda ödül kazanan öğrenciler, ödül kazandıkları alanlarda Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi ile Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumunca müştereken belirlenecek yükseköğretim kurumlarından seçtiklerine sınavsız girerler.

e) Meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler istedikleri takdirde bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı, öncelikle kendi meslekî ve teknik eğitim bölgesi içinde yer alan veya bölgesi dışındaki meslek yüksekokullarına sınavsız olarak yerleştirilebilir. Sınavsız olarak meslek yüksekokullarına devam ederek mezun olan öğrencilerin yüzde onundan az olmamak üzere ayrılacak kontenjanlara göre alanlarındaki lisans programlarına dikey geçiş yapmaları sağlanır. Bununla ilgili esas ve usuller, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu işbirliği ile çıkartılacak yönetmelikte belirlenir.

f) Meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından herhangi birini bitirip de meslekî ve teknik eğitim bölgeleri kapsamı dışındaki bir yükseköğretim programına girmek isteyen öğrenciler, üniversite giriş sınavlarına başvurabilirler."

MADDE 3. - 2547 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ek Madde 2. - Vakıflar; kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla mali ve idari hususlar dışında akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla, yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını ya da bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla, bu Kanun hükümleri çer-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

çevesinde kalmak şartıyla meslek yüksekokulu kurulabilir. Kurulacak meslek yüksekokullarına, meslekî ve teknik eğitim bölgesinde gereksinim duyulması esastır.”

MADDE 4. - 2547 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“EK MADDE 24. - Meslekî ve teknik eğitim bölgesinde, çağdaş bilim ve teknolojiye de ğişme ve gelişmelere uygun olarak ekonominin gereksinim duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek üzere, bir veya daha fazla meslek yüksekokulu ile meslekî ve teknik orta öğretim kurumları, öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilir. Her ilde en az bir meslekî ve teknik eğitim bölgesi kurulabilir.

Meslekî ve teknik eğitim bölgelerinde bulunan meslek yüksekokulu veya okulları ile, meslekî ve teknik orta öğretim kurumları, ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşları arasındaki işbirliği ve koordinasyonun sağlanmasına ve yürütülmesine ilişkin esas ve usuller, Millî Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu işbirliği ile çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir.

Meslekî ve teknik eğitim bölgesi içindeki meslek yüksekokulu öğrencilerinin iş yerlerindeki eğitim, uygulama ve stajlarına ilişkin esas ve usuller Yükseköğretim Kurulunca çıkartılacak yönetmelikle belirlenir.

Meslekî ve teknik eğitim bölgeleri içindeki meslekî ve teknik orta öğretim kurumları ile diğer kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda görevli olup da meslek yüksekokullarındaki ders ve uygulamalarda görevlendirilen öğretmenlere, uzman kişilere, emekli öğretim elemanlarına ve emekli öğretmenlere 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda belirtilen miktarda saat başına ders ücreti ödenir.”

MADDE 5. - 5.6.1986 tarihli ve 3308 sayılı Çıkarıklık ve Meslek Eğitimi Kanununun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4. - Tasarının 4 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. - Tasarının 5 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“Madde 2. - Bu Kanun, Meslekî Eğitim Kurulunun belirleyeceği mesleklerde, kamu ve özel sektöre ait kurum, kuruluş ve iş yerleri ile meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarındaki eğitim ve öğretimi kapsar.”

MADDE 6. - 3308 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin (d), (g) ve (h) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (i) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (j), (k), (l), (m), (n) ve (o) bentleri eklenmiştir.

“d) “Öğrenci”, işletmelerde, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında örgün eğitim görenleri;”

“g) “Usta Öğretici”, ustalık yeterliğini kazanmış; aday çırak, çırak, kalfa ile meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin iş yerindeki eğitiminden sorumlu, meslekî eğitim tekniklerini bilen ve uygulayan kişiyi;

h) “İşletmelerde Meslekî Eğitim”, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerinin beceri eğitimlerini işletmelerde, teorik eğitimlerini ise meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya işletme ve kurumlarca tesis edilen eğitim birimlerinde yaptıkları eğitim uygulamalarını;”

“j) “Meslekî ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumları”, meslekî ve teknik eğitim alanında, diplomaya götüren orta öğretim kurumları ile belge ve sertifika programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün ve yaygın eğitim-öğretim kurumlarını;

k) “Personel”, kamu ve özel kurum, kuruluş ve iş yerlerindeki maaş ya da ücret karşılığında çalışan kadrolu veya sözleşmeli elemanlar ile işçileri;

l) “İşletme”, mal ve hizmet üreten kamu ve özel kurum, kuruluş ve iş yerlerini;

m) “Eğitici Personel”, meslekî yeterliğe sahip, öğrencilerin iş yerindeki eğitiminden sorumlu, iş pedagojisi eğitimi almış, meslekî eğitim yöntem ve tekniklerini bilen ve uy-

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 6. – Tasarının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

gulayan veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında atölye, laboratuvar, meslek dersleri öğretmenliği yapabilme yetkisine sahip kişiyi;

n) "Meslek Alanı", ortak özelliklere sahip birden fazla meslek dalını içeren; bilgi, beceri, tutum, davranış ve istihdam olanağı sağlayan alanı;

o) "Meslek Dalı", bir meslek alanı içinde yer alan ve belirli konularda uzmanlaşmaya yönelik, bilgi, beceri, tutum, davranış gerektiren ve istihdam olanağı sağlayan iş kollarından her birini"

MADDE 7. - 3308 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 4. - Meslekî ve teknik eğitim programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün, yaygın ve çıraklık eğitimi, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak meslekî eğitimin; planlanması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi konularında kararlar almak ve Bakanlığa görüş bildirmek üzere, Bakanlıkta Meslekî Eğitim Kurulu kurulur. Bu Kurulun kararları Bakanlık ve ilgili meslek kuruluşlarınca yürütülür.

Meslekî Eğitim Kurulu, Bakanlık Müsteşarının başkanlığında;

a) Bakanlığın meslekî eğitimle görevli Müsteşar yardımcıları,

b) İçişleri Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

c) Maliye Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

d) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

e) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

f) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

g) Turizm Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

h) Devlet Planlama Teşkilâtı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü,

i) Bakanlığın, meslekî eğitim ile ilgili genel müdürlüğü,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7. - 3308 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 4. - Meslekî ve teknik eğitim programlarının uygulandığı her tür ve derecedeki örgün, yaygın ve çıraklık eğitimi, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak meslekî eğitimin; planlanması, geliştirilmesi ve değerlendirilmesi konularında kararlar almak ve Bakanlığa görüş bildirmek üzere, Bakanlıkta Meslekî Eğitim Kurulu kurulur. Bu Kurulun kararları Bakanlık ve ilgili meslek kuruluşlarınca yürütülür.

Meslekî Eğitim Kurulu, Bakanlık Müsteşarının başkanlığında;

a) Bakanlığın meslekî eğitimle görevli Müsteşar yardımcıları,

b) İçişleri Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

c) Maliye Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

d) Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

e) Sağlık Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

f) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

g) Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

h) Turizm Bakanlığı Müsteşar yardımcısı,

i) Devlet Planlama Teşkilâtı Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürlüğü,

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

j) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

k) Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

l) En çok işvereni temsil eden İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

m) En çok işçiyi temsil eden İşçi Sendikaları Konfederasyon Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

n) Bankalar Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

o) Meslekî eğitim alanında görevlendirilecek Yükseköğretim Kurulu temsilcisi,

p) Türkiye Serbest Muhasebeciler, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirleri Odaları Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisinden,

Oluşur.

Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda, Meslekî Eğitim Kurulu toplantılarına ilgili kurum temsilcilerini de davet eder.

Millî Eğitim Bakanı, gerekli gördüğü durumlarda Meslekî Eğitim Kurulu toplantılarına başkanlık eder. Meslekî Eğitim Kurulunun sekretarya hizmetleri Bakanlıkça yürütülür. Meslekî Eğitim Kurulunun toplantı ve çalışma esasları yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 8. - 3308 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6. - Bu Kanun kapsamında meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak meslekî eğitimin planlanması, geliştirilmesi, değerlendirilmesi konularında karar almak ve valiliğe görüş ve tavsiyelerde bulunmak üzere illerde il meslekî eğitim kurulu kurulur.

İl meslekî eğitim kurulu, il millî eğitim müdürünün başkanlığında;

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

j) Bakanlığın, meslekî eğitim ile ilgili genel müdürleri,

k) Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

l) Türkiye Ticaret, Sanayi, Deniz Ticaret Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

m) En çok işvereni temsil eden İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

n) En çok işçiyi temsil eden İşçi Sendikaları Konfederasyonu Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

o) Bankalar Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisi,

p) Meslekî eğitim alanında görevlendirilecek Yükseköğretim Kurulu temsilcisi,

r) Türkiye Serbest Muhasebeciler, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirleri Odaları Birliği Başkanı veya üst düzey yetkilisinden,

Oluşur.

Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda, Meslekî Eğitim Kurulu toplantılarına ilgili kurum temsilcilerini de davet eder.

Millî Eğitim Bakanı, gerekli gördüğü durumlarda Meslekî Eğitim Kurulu toplantılarına başkanlık eder. Meslekî Eğitim Kurulunun sekretarya hizmetleri Bakanlıkça yürütülür. Meslekî Eğitim Kurulunun toplantı ve çalışma esasları yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 8. - 3308 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6. - Bu Kanun kapsamında meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumları ile işletmelerde yapılacak meslekî eğitimin planlanması, geliştirilmesi, değerlendirilmesi konularında karar almak ve valiliğe görüş ve tavsiyelerde bulunmak üzere illerde il meslekî eğitim kurulu kurulur.

İl meslekî eğitim kurulu, il millî eğitim müdürünün başkanlığında;

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

a) Belediye başkanı veya temsilcisi (Büyük şehirlerde vali tarafından belirlenecek belediye başkanı veya temsilcisi),

a) İl sanayi ve ticaret müdürü,

b) Esnaf ve sanatkârlar odaları birliği başkanı veya temsilcisi ile meslekî eğitimin yapıldığı mesleklerle ilgili oda yöneticileri arasından Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği Başkanlığınca seçilecek üç üye,

c) İl ticaret odası başkanı veya temsilcisi,

d) İl sanayi odası başkanı veya temsilcisi,

e) Sanayi ve ticaret odalarının ayrı ayrı kurulmadığı yerlerde il sanayi ve ticaret odası başkanı veya temsilcisi,

f) İlin, meslekî eğitimden sorumlu millî eğitim müdür yardımcısı,

g) Kurulun sekretarya görevini yürüten okul müdürü,

h) İlde faaliyet gösteren meslekî ve teknik eğitim okullarından birer yönetici,

i) En fazla işçiyi temsil eden konfederasyonun o il için göstereceği işçi sendikaları temsilcisi,

j) Defterdar veya temsilcisi,

k) Türkiye İş Kurumu il müdürü veya temsilcisi,

l) Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı sigorta müdürü veya temsilcisi,

m) En fazla işvereni temsil eden konfederasyonun o il için göstereceği işveren sendikaları temsilcisinden,

Oluşur.

İl meslekî eğitim kurulu toplantılarına, gerekirse başkanın isteği üzerine ilgili kurum temsilcileri de davet edilir.

İl meslekî eğitim kurulu toplantı ve çalışma esasları yönetmelikle belirlenir.

İl meslekî eğitim kurulunun kararları valinin onayı ile uygulanır. Vali, gerekli gördüğü hallerde il meslekî eğitim kuruluna başkanlık eder.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Belediye başkanı veya temsilcisi (Büyük şehirlerde vali tarafından belirlenecek belediye başkanı veya temsilcisi),

b) İl sağlık müdürü veya temsilcisi,

c) İl sanayi ve ticaret müdürü,

d) Esnaf ve sanatkârlar odaları birliği başkanı veya temsilcisi ile meslekî eğitimin yapıldığı mesleklerle ilgili oda yöneticileri arasından Esnaf ve Sanatkârlar Odaları Birliği Başkanlığınca seçilecek üç üye,

e) İl ticaret odası başkanı veya temsilcisi,

f) İl sanayi odası başkanı veya temsilcisi,

g) Sanayi ve ticaret odalarının ayrı ayrı kurulmadığı yerlerde, il sanayi ve ticaret odası başkanı veya temsilcisi,

h) İlin, meslekî eğitimden sorumlu millî eğitim müdür yardımcısı,

i) Kurulun sekretarya görevini yürüten okul müdürü,

j) İlde faaliyet gösteren meslekî ve teknik eğitim okullarından ve kurumlarından birer yönetici,

k) En fazla işçiyi temsil eden konfederasyonun o il için göstereceği işçi sendikaları temsilcisi,

l) Defterdar veya temsilcisi,

m) Türkiye İş Kurumu il müdürü veya temsilcisi,

n) Sosyal Sigortalar Kurumu Başkanlığı sigorta müdürü veya temsilcisi,

o) En fazla işvereni temsil eden konfederasyonun, o il için göstereceği işveren sendikaları temsilcisinden,

Oluşur.

İl meslekî eğitim kurulu toplantılarına, gerekirse başkanın isteği üzerine ilgili kurum temsilcileri de davet edilir.

İl meslekî eğitim kurulu toplantı ve çalışma esasları yönetmelikle belirlenir.

İl meslekî eğitim kurulunun kararları valinin onayı ile uygulanır. Vali, gerekli gördüğü hallerde il meslekî eğitim kuruluna başkanlık eder.”

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 9. - 3308 sayılı Kanunun değişik 10 uncu maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ancak, 19 yaşından gün almış olanlardan daha önce çıraklık eğitiminden geçmemiş olanlar, yaşlarına ve eğitim seviyelerine uygun olarak düzenlenecek mesleki eğitim programlarına göre çıraklık eğitimine alınabilir.”

MADDE 10. - 3308 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Aday çırak veya çıraklık, mesleğin özelliklerine göre haftada 8 saatten az olmamak üzere genel ve mesleki eğitim görürler. Bu eğitime katılmaları için aday çırak ve çırak öğrencilere ücretli izin verilir. Mevsime göre özellik arz eden mesleklerde teorik ve pratik eğitim belirli aylarda bloklaştırılmış olarak yapılabilir.

Aday çırak ve çıraklık pratik eğitimlerini iş yerlerinde, iş yerindeki eksik kalan pratik eğitimleri ile teorik eğitimlerini mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya Bakanlıkça uygun görülen iş yerlerinin eğitim birimlerinde yapar. Teorik ve pratik eğitim birimlerini tamamlayacak şekilde planlanır ve yürütülür.”

MADDE 11. - 3308 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun kapsamında bulunan il ve mesleklerde faaliyet gösteren iş yerleri, Bakanlıkça tespit edilecek illerde ve meslek dallarında 19 yaşından gün almamış kişileri çıraklık sözleşmesi yapmadan çalıştıramazlar. Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının örgün eğitim programlarından mezun olanlar ve kalfalık belgesi sahipleri bu hükmün dışında tutulur.”

“Bu Kanunun uygulandığı yer ve meslek dallarında 818 sayılı Borçlar Kanununun çıraklık sözleşmesine dair hükümleri ile onsekiz yaşını doldurduktan sonra sözleşmesi devam

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 9. - Tasarının 9 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. - Tasarının 10 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. - Tasarının 11 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

eden çıraklar hakkında 1475 sayılı İş Kanununun, İşçi Sağlığı ve Güvenliği başlıklı beşinci bölümünde yer alan hükümleri dışındaki hükümler uygulanmaz.”

MADDE 12. - 3308 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu fıkradan sonra gelmek üzere maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Meslekler itibariyle çıraklık eğitimine girişte aranan eğitim düzeyi ve çıraklık süresi ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri de alınarak Bakanlıkça en az iki, en çok dört yıl olarak belirlenir. Bu süre kesintisiz olarak devam eder. Yıllık izin dışındaki iki aydan fazla devamsızlıklar çıraklık süresine eklenir.

Lise ve daha üst düzeyde genel eğitimden sonra çıraklık eğitimine başlayanlar için eğitim süresi, mesleklerindeki çıraklık eğitimi süresinin yarısına kadar kısaltılabilir. Bu sürenin ne kadar kısaltılabileceği, ilgili meslek kuruluşunun teklifi ve Meslekî Eğitim Kurulunun uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir.

Ayrıca, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında uygulanan örgün eğitim programlarının herhangi bir kademesinden ayrılanlar ile yaygın eğitim programlarını tamamlayarak belge veya sertifika alanlardan, kendi alanlarında çıraklık eğitimine başlayanlar için çıraklık eğitim süresi daha önce aldığı meslekî eğitim programının içeriği ile, devam edeceği çıraklık eğitimi programının içeriği değerlendirilerek Bakanlıkça belirlenir.”

MADDE 13. - 3308 sayılı Kanunun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 18. - Yirmi ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler, çalıştırdıkları personel sayısının yüzde beşinden az, yüzde onundan fazla olmamak üzere meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumu öğrencilerine beceri eğitim yaptırır. Öğrenci sayısının tespitinde; kesirler tama iblağ olunur.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 12. - Tasarımın 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. - Tasarımın 13 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

Deprem, sel ve yangın gibi tabii afetler sonucu yörede faal durumda kalan işletmelerin eğitim olanakları dikkate alınarak, bu işletmeler için yukarıda belirtilen oranlar, il mesleki eğitim kurulunun teklifi ve Bakanlığın onayı ile değiştirilebilir.

Mesleki eğitim kapsamına alınıp alınmadığına bakılmaksızın yirmiden az personel çalıştıran işletmeler de mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumları öğrencilerine bu Kanunun ilgili hükümlerine göre beceri eğitimi yaptırabilirler.

Vardiya usulü veya mevsimlik olarak faaliyet gösteren işletmelerde eğitim görecek öğrenci sayısının tespitinde gündüz vardiyasında veya faaliyet gösterdiği mevsimde çalışan personel sayısı esas alınır.

Bu Kanun kapsamına giren illerde yirmi ve daha fazla personel çalıştıran işletmeler, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bölge müdürlüklerince her yıl Şubat ayı içerisinde il mesleki eğitim kuruluna bildirilir. Beceri eğitimi yaptıracak Türk Silâhlı Kuvvetlerine bağlı işletmeler, Bakanlık ve Millî Savunma Bakanlığınca birlikte belirlenir.

İşletmelerdeki personel sayısının tespitinde her yılın Ocak ayı, yaz mevsiminde faaliyet gösteren işletmelerde Temmuz ayı esas alınır. Beceri eğitimi uygulamasına da öğretim yılı başında başlanır.

İşletmelerde mesleki eğitim uygulaması kapsamına alınacak iller ve meslekler, Mesleki Eğitim Kurulunun görüşü doğrultusunda Bakanlıkça tespit edilir.

Bu madde kapsamında on ve daha fazla öğrenciye beceri eğitimi yaptıracak işletmeler bu amaçla bir eğitim birimi kurar. Bu birimde, yapılan eğitim için alanında ustalık yeterliğine sahip ve iş pedagojisi eğitimi almış usta öğretici veya eğitici personel görevlendirilir.”

MADDE 14. — 3308 sayılı Kanunun 20 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

MADDE 14. — Tasarının 14 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

“Madde 20. – İşletmelerde beceri eğitimi gören öğrencilerin teorik eğitimi, meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında veya işletmelerin eğitim birimlerinde yapılır. Çalışma saatleri içinde yapılacak teorik eğitim haftada 12 saatten az olamaz. Bu eğitim yoğunlaştırılmak suretiyle de yapılabilir. Teorik eğitim günlerinde öğrenciler ücretli izinli sayılır.

Meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında ve işletmelerde yapılan meslekî eğitime ilişkin esas ve usuller ile sınavların yapılış şekilleri, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 15. – 3308 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İşletmelerde grev ve lokavt uygulaması, deprem, yangın ve sel gibi afetler olması halinde meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumu öğrencileri eğitimlerini kendi meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında sürdürür.”

MADDE 16. – 3308 sayılı Kanununun 28 inci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Kalfaların, ustalık sınavlarına girebilmesi için mesleklerin özelliğine göre Bakanlıkça belirlenecek süre kadar çalışmış ve ustalık eğitimi kurslarını başarı ile tamamlamış olmaları gerekir.”

MADDE 17. – 3308 sayılı Kanununun 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 29. – En az üç yıl süreli meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olanlar, Bakanlıkça düzenlenen ustalık eğitimi kurslarına katılabilecekleri gibi doğrudan da ustalık sınavlarına girebilir.

Bu kursların kapsam ve süreleri ile sınavların esas ve usulleri Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 15. – Tasarının 15 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16. – Tasarının 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 17. – Tasarının 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Ustalık unvanının kullanılmadığı mesleklerde çalışanlara, ustalık belgesinin hak, yetki ve sorumluluklarını taşıyan belge aynı esaslara göre verilir.

Meslekî ve teknik orta öğretim kurumu veya meslekî ve teknik eğitim merkezi mezunlarından, alanlarında Bakanlığa bağlı iki yıllık bir yaygın eğitim kurumundan belge alanlara doğrudan ustalık belgesi verilir.”

MADDE 18. — 3308 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 30. — Ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilir.

Bu Kanun kapsamına alınan il ve mesleklerde; belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan ustalık belgesi istemek zorundadır.

Bu işyerlerinde alanında meslekî eğitim almış olanlar istihdam edilir. İstihdam edilenlerin almaları gereken eğitimin seviyesi, türü ile halen çalışanların durumu Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İşyeri sahipleri veya o işyerinde çalışan ustalık belgesi sahipleri, ustalık belgelerini işyerlerine asar.

Ustalık belgesi sahibi olanlar bu haklarını 18 yaşını tamamlayana kadar kullanamaz.

Teknik lise mezunları veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarının 4 yıllık eğitim programlarından mezun olanlara ustalık belgesinin yetki ve sorumluluklarını taşıyan, mesleklerinde bağımsız İşyeri Açma Belgesi verilir.”

MADDE 19. — 3308 sayılı Kanunun 35 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 35. — Kapsamı, şartları ve süresi Bakanlıkça belirlenecek telâfi eğitimine katılan ve bu eğitim sonunda yapılacak sınavlarda

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 18. — Tasarının 18 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 19. — Tasarının 19 uncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

başarılı olan kalfa, usta ve genel lise mezunlarına, bitirdikleri meslek alanının diploması verilir.

Yabancı ülkelerden ve ülkemizdeki mesleki eğitim kuruluşlarından, Bakanlığa bağlı mesleki ve teknik eğitim okulu ve kurumları ile denkliği Bakanlıkça kabul edilen diğer bakanlıklara bağlı okul ve kurumlardan alınmış sertifikalar ve belgeler, çıraklık, kalfalık ve ustalık eğitimine geçişte değerlendirilir.

Denklikle ilgili esas ve usuller Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 20. — 3308 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin birinci fıkrası ile dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanun hükümlerine göre Bakanlığa bağlı eğitim kurumlarının dışında kamu ve özel kurum ve kuruluşlarında yapılan aday çırak, çırak ve kalfaların eğitimi ile işletmelerde yapılan mesleki eğitim, öğrencilerin bu eğitiminden sorumlu işletmelerin bağlı olduğu oda veya birliklerin temsilcilerinin katılımı ile Bakanlıkça; iş ortamı, sosyal güvenlik, iş güvenliği ve sağlık şartları bakımından ise Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca denetlenir. Denetimle ilgili raporlar valiliğe verilir. Raporlarda belirtilen hususlar valilikçe değerlendirilir ve gereği yapılır.”

“a) 9, 10, 25, 26 ve 28 inci maddelerine aykırı davrananlara asgari ücretin bir aylık tutarı kadar,

b) 12, 13, 14, 15, 17, 20, 22 ve 30 uncu maddelerine aykırı davrananlar ile sözleşmeyi tek taraflı ve haksız olarak fesheden işletmelere asgari ücretin bir aylık tutarının üçte ikisi kadar,”

MADDE 21. — 3308 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Mesleki ve teknik eğitim merkezlerinin kuruluşu

EK MADDE 1. — Öncelikle, Bakanlıkça

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 20. — Tasarının 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 21. — Tasarının 21 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

belirlenecek küçük yerleşim birimlerinde olmak üzere, meslekî ve teknik eğitim merkezleri kurulur. Bu merkezlerde, meslekî ve teknik eğitim alanında orta öğretim diploması, sertifika ve belge veren programlar uygulanır.

Meslekî ve teknik eğitim merkezlerinin kurulmasına, eğitim, öğretim, yönetim ve üretim ile ilgili her türlü iş ve işlemlere ilişkin esas ve usuller Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 22. — 3308 sayılı “Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununun” adı “Meslekî Eğitim Kanunu”, bu Kanunda geçen “Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı” ibaresi, “Millî Eğitim Bakanlığı”, “İl Millî Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğü” ibaresi, “İl Millî Eğitim Müdürlüğü”; “Çıraklık ve Meslek Eğitimi” ibaresi, “Meslekî Eğitim”; “Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kurulu” ibaresi “Meslekî Eğitim Kurulu”, “İl Çıraklık ve Meslekî Eğitim Kurulu” ibaresi “İl Meslekî Eğitim Kurulu”, “işçi” ibaresi “personel”, “İmtihan” ibaresi “sınav”, “Çıraklık Eğitimi Merkezi” ibaresi “Meslekî Eğitim Merkezi”, “Çıraklık ve Meslekî Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu” ibaresi “Meslekî Eğitimi Geliştirme ve Yaygınlaştırma Fonu” ve “50 ve daha fazla işçi” ibaresi “yirmi ve daha fazla personel” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 23. — 3308 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 9. — Bu Kanunun yayımı tarihinden önce, 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununun çıraklık eğitimi uygulama kapsamındaki mesleklerde ustalık belgesi sahibi olmadığı halde işyeri açmış olanlara, kapsam ve süresi ilgili meslek kuruluşlarının görtüşü alınarak Bakanlıkça belirlenecek telâfi eğitimine katılmaları ve bu eğitim sonundaki sınavlarda başarılı olmaları halinde doğrudan ustalık belgesi verilir. Bu gibilere telâfi eğitimini tamamlamaları için beş yıl süre tanınır.

MADDE 22. — Tasarının 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 23. — Tasarının 23 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

Çalıştığı meslek dalı çıraklık eğitimi uygulama kapsamına alınmadan önce meslek odalarının mevzuatına uygun olarak verilmiş kalfalık ve ustalık belgeleri, mesleğin o ilde kapsama alınmasından sonra Bakanlıkça yeni belgeler ile doğrudan değiştirilir.

GEÇİCİ MADDE 10. – Bu Kanun kapsamı dışındaki mesleklerde, meslekî belgelerin verilmesi işlemi, o meslek kapsam alınmaya kadar ilgili meslek kuruluşlarınınca mevzuat doğrultusunda yapılır.”

MADDE 24. – 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Millî Eğitim Temel Kanunu, Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanunu, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanun ile 24.3.1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması ve Bazı Kâğıt ve İşlemlerden Eğitime Katkı Payı Alınması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin değişik (A) fıkrası ile (B) fıkrasının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“A) Sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim ile orta öğretim giderlerinde kullanılmak üzere 31.12.2010 tarihine kadar aşağıda belirtilen işlemler ve kâğıtlar için eğitim katkı payı ödenir.”

“B) 31.12.2010 tarihine kadar 24.3.1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanunun 7 nci maddesi hükmü yerine aşağıdaki hüküm uygulanır.”

MADDE 25. – 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin (C), (D), (E), (F) ve (G) fıkralarında yer alan “sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim” ibaresi “sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim ve orta öğretim” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 26. – 30.4.1992 tarihli ve 3797 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilât ve Görevleri Hakkında Kanununun 12 nci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“a) Genel liseler, anadolu liseleri, fen liseleri, anadolu güzel sanatlar liseleri ve aynı

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 24. – 16.8.1997 tarihli ve 4306 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin değişik (A) fıkrası ile (B) fıkrasının birinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“A) Sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim ile orta öğretim giderlerinde kullanılmak üzere, 31.12.2010 tarihine kadar aşağıda belirtilen işlemler ve kâğıtlar için eğitim katkı payı ödenir.”

“B) 31.12.2010 tarihine kadar 24.3.1988 tarihli ve 3418 sayılı Kanununun 7 nci maddesi hükmü yerine aşağıdaki hüküm uygulanır.”

MADDE 25. – Tasarının 25 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 26. – Tasarının 26 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

seviyede benzeri diğer okulların eğitim, öğretim ve yönetimi ile ilgili bütün görev ve hizmetleri yürütmek,”

MADDE 27. — 3797 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2. — Çok programlı liselerin açılması, eğitim, öğretim ve yönetimle ilgili iş ve işlemlerin hangi genel müdürlük tarafından yürütüleceği, ilgili Müsteşar yardımcısının başkanlığında, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürü ve Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürünün katılımı ile oluşan bir komisyon tarafından kararlaştırılır. Mevcut çok programlı liseler belirlenen genel müdürlüğe bağlanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir.”

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunla ilgili yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde çıkarılır. Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler çıkarılmaya kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 27. — 3797 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2. — Çok programlı liselerin açılması, eğitim, öğretim ve yönetimle ilgili iş ve işlemlerin hangi genel müdürlük tarafından yürütüleceği, ilgili Müsteşar yardımcısının başkanlığında, Orta Öğretim Genel Müdürü, Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürü, Kız Teknik Öğretim Genel Müdürü ve Ticaret ve Turizm Öğretimi Genel Müdürü ile Din Öğretimi Genel Müdürünün katılımı ile oluşan bir komisyon tarafından kararlaştırılır. Mevcut çok programlı liseler, belirlenen genel müdürlüğe bağlanır. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir.”

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici 1 inci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 28. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 29. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 28. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 29. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Bülent Ecevit

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

D. Bahçeli

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. S. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

H. Gemici

Devlet Bakanı

F. Ünlü

Adalet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Dışişleri Bakanı V.

H. H. Özkan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

K. Aydın

Tarım ve Köyişleri Bakanı V.

A. K. Tanrıkulu

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. C. Ersümer

Orman Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. T. Toskay

Devlet Bakanı

F. Bal

Devlet Bakanı

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Uşenmez

Devlet Bakanı V.

Prof. Dr. R. Mirzaoğlu

Millî Savunma Bakanı

S. Çakmakoğlu

Maliye Bakanı

S. Oral

Sağlık Bakanı

Doç. Dr. O. Durmuş

Çalışma ve Sos. Güt. Bakanı

Y. Okuyan

Kültür Bakanı

M. İ. Talay

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

M. Keçeciler

Devlet Bakanı

Y. Yalova

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı

E. S. Gaydalı

Devlet Bakanı

R. Önal

İçişleri Bakanı

S. Tantan

Millî Eğitim Bakanı

M. Bostancıoğlu

Ulaştırma Bakanı

Prof. Dr. E. Öksüz

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. K. Tanrıkulu

Turizm Bakanı V.

Y. Yalova

Çevre Bakanı

F. Aytekin